

สัตว์สะเทินน้ำ สะเทินบก

ป่าฮาลา-บาลา

Amphibians of Hala-Bala

ฉบับพิมพ์ปรับปรุง ปี 2556

คำนำ

สถานีวิจัยสัตว์ป่าป่าพรุ-ป่าอาลาบาลา ได้ดำเนินการจัดพิมพ์ หนังสือ สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในป่าอาลาบาลามาแล้วหนึ่งครั้ง ครั้งแรกได้จัดพิมพ์ ในปี พ.ศ. 2546 โดยมีวัตถุประสงค์ประสงค์เพื่อให้เกิดความสนใจ การเรียนรู้และตระหนักถึงความสำคัญในการอนุรักษ์สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในป่าอาลาบาลา โดยรวบรวมรายละเอียดเกี่ยวกับชนิดพันธุ์ ลักษณะทางสัณฐานวิทยา การแพร่กระจาย และถิ่นอาศัยที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของสัตว์กลุ่มนี้ หลายชนิดพันธุ์เป็นชนิดที่ไม่พบในป่าแห่งอื่นในประเทศไทย และถิ่นอาศัยมีสภาพที่ประปรายหากมีการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมไปจากเดิมอาจทำให้เกิดการเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์

ในการพิมพ์หนังสือสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในป่าอาลาบาลาครั้งนี้ใช้ข้อมูลจากหนังสือสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในป่าอาลาบาลา ที่จัดทำโดยศิริพร ทองอารีย์ ธิญา จันอาจ ยอดชาย ช่วยเงินและอังสนา มอกรัพย์ ในหนังสือเล่มนี้มีสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในป่าอาลาบาลา จำนวน 48 ชนิด ข้อมูลที่ปรากฏในหนังสือเล่มนี้มาจากการสำรวจเพิ่มเติมและรวบรวมเอกสารรายงานข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน รวมทั้งได้มีการตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในป่าอาลาบาลา ในหนังสือเล่มนี้มีชนิดพันธุ์ที่สำรวจพบเพิ่มเติม รวม 63 ชนิด และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ข้อมูลในเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านและผู้สนใจได้เป็นอย่างดี

สถานีวิจัยสัตว์ป่าป่าพรุ - ป่าอาลาบาลา
สิงหาคม 2556

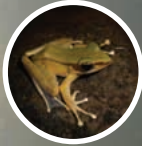
สารบัญ

วงศ์อึ่งกราย (Family Megophryidae)..... 12

วงศ์คางคก (Family Bufonidae)..... 20

วงศ์กบ (Family Ranidae)..... 30

วงศ์กบฏา (Family Dicroglossidae)..... 44

วงศ์ปาด (Family Rhacophoridae)..... 56

วงศ์อึ่งอ่าง (Family Microhylidae)..... 74

วงศ์เขียด (Family Ichthyophiidae)..... 86

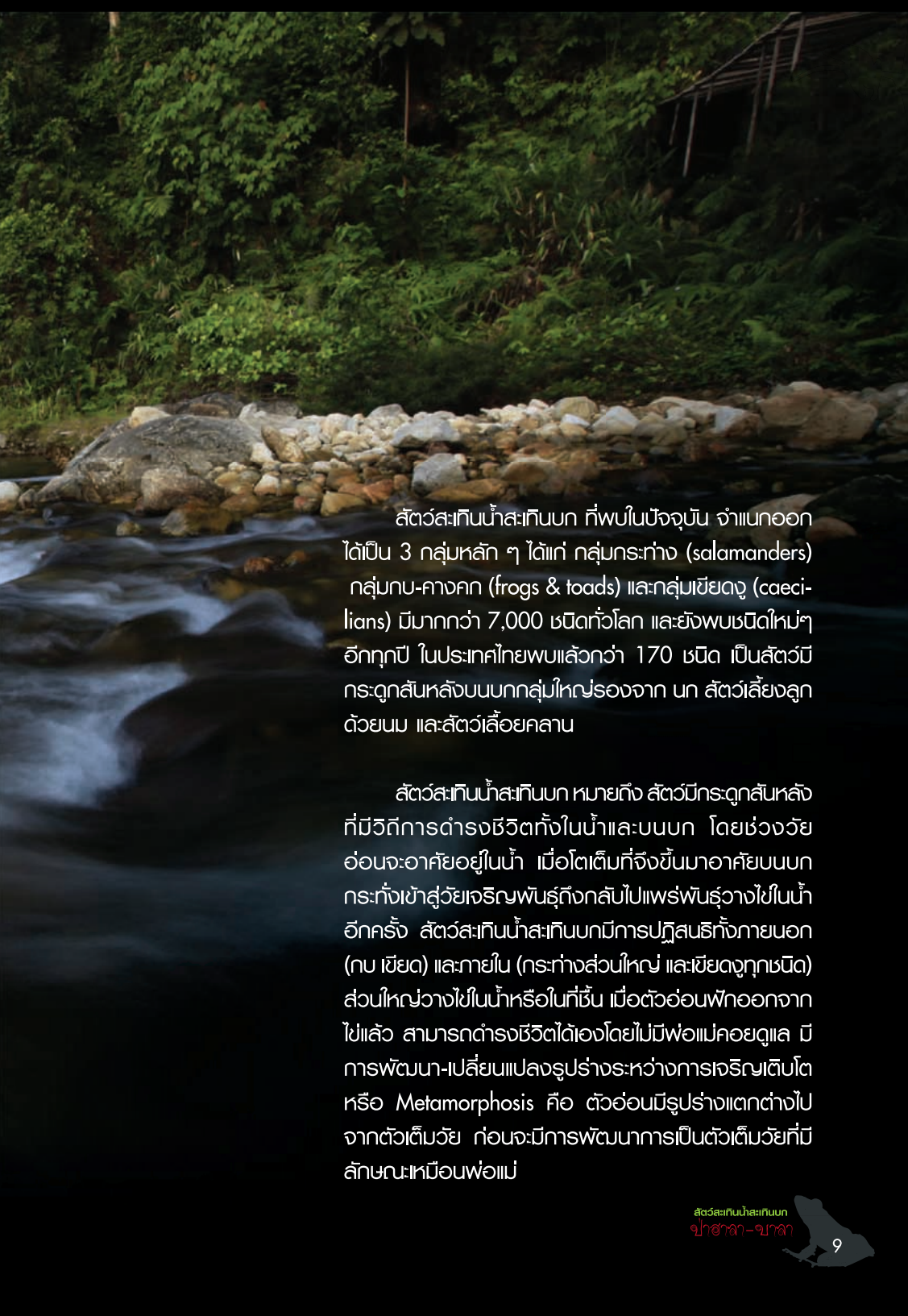
สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก

เป็นสัตว์มีกระดูกสันหลังที่มีความเก่าแก่
ถือเป็นบรรพบุรุษของสัตว์มีกระดูกสันหลัง
ทั้งหลายที่อาศัยอยู่บนบก ขึ้นมาจากน้ำแล้ว
ใช้ชีวิตอยู่บนบก ตั้งแต่ปลายยุคดีโวเนียน
(Devonian Period) กว่า 360 ล้านปีมาแล้ว
ก่อนจะมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงรูปร่าง เป็น
สัตว์มีกระดูกสันหลังอย่างที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
แม้จะมีลักษณะที่แตกต่างจากบรรพบุรุษไป
มากแล้ว แต่ลักษณะ “โบราณ” หลายประการ
ยังคงตกทอดมาถึงปัจจุบัน อาทิ การผสมพันธุ์
ภายนอกร่างกาย การวางไข่ในน้ำโดยไม่มีเปลือกหุ้ม
การดำรงชีวิตในที่ที่มีความชื้นสูง หรือ
ริมน้ำแหล่งน้ำ รวมทั้งการมีผิวหนังบาง และชุ่มชื้น
อุดมไปด้วยต่อมเมือก ต่อมน้ำพิษ หรือต่อมทั้ง
สองชนิด และบริเวณผิวหนังยังมีหลอดเลือดฝอย
จำนวนมาก ทำให้สามารถแลกเปลี่ยนก๊าซ
(หายใจ) ทางผิวหนังได้

ทั้งยังเป็นสัตว์เลือดเย็น อุณหภูมิร่างกาย
จะเปลี่ยนไปตามสิ่งแวดล้อม ไม่สามารถควบคุม
อุณหภูมิร่างกายได้ด้วยตัวเอง นั่นเป็นการจำกัด
ให้สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกส่วนใหญ่กระจายอยู่ใน
บริเวณที่มีการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิค่อนข้าง
น้อย เช่น บริเวณป่าเขตร้อน ซึ่งมีความแตกต่าง
ของอุณหภูมิในช่วงเวลาระหว่างวันไม่มากนัก
และการเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปค่อนข้างช้า

สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก ที่พบในปัจจุบัน จำแนกออก
ได้เป็น 3 กลุ่มหลัก ๆ ได้แก่ กลุ่มกระต่าย (salamanders)
กลุ่มกบ-คางคก (frogs & toads) และกลุ่มเขียด (caeci-
lians) มีมากกว่า 7,000 ชนิดทั่วโลก และยังพบชนิดใหม่ๆ
อีกทุกปี ในประเทศไทยพบแล้วกว่า 170 ชนิด เป็นสัตว์มี
กระดูกสันหลังบนบกกลุ่มใหญ่รองจาก นก สัตว์เลี้ยงลูก
ด้วยนม และสัตว์สี่อียคลาน

สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก หมายถึง สัตว์มีกระดูกสันหลัง
ที่มีชีวิตการดำรงชีวิตทั้งในน้ำและบนบก โดยช่วงวัย
อ่อนจะอาศัยอยู่ในน้ำ เมื่อโตเต็มที่จึงขึ้นมาอาศัยบนบก
กระทั่งเข้าสู่วัยเจริญพันธุ์ถึงกลับไปแพร่พันธุ์วางไข่ในน้ำ
อีกครั้ง สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกมีการปฏิสนธิทั้งภายใน
(กบ เขียด) และภายใน (กระต่ายส่วนใหญ่ และเขียดงูทุกชนิด)
ส่วนใหญ่วางไข่ในน้ำหรือในที่ชื้น เมื่อตัวอ่อนฟักออกจาก
ไข่แล้ว สามารถดำรงชีวิตได้เองโดยไม่มีพ่อแม่คอยดูแล มี
การพัฒนาเปลี่ยนแปลงรูปร่างระหว่างการเจริญเติบโต
หรือ Metamorphosis คือ ตัวอ่อนมีรูปร่างแตกต่างไป
จากตัวเต็มวัย ก่อนจะมีการพัฒนาการเป็นตัวเต็มวัยที่มี
ลักษณะเหมือนพ่อแม่

ในประเทศไทย เราจึงพบ สัตว์ สะเทินน้ำสะเทินบก ได้ทุกพื้นที่ ตั้งแต่ยอด ดอยสูง ที่ราบสูงภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในป่าดิบถึงที่ราบ จนกระทั่งปากแม่น้ำ และริมชายฝั่งทะเล

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอาลา-บาลา เป็นผืนป่าใหญ่ทางตอนใต้สุดของ ประเทศไทย อยู่ในท้องที่ จังหวัดยะลา และ จังหวัดนราธิวาส มีเนื้อที่ 270,725 ไร่ อยู่ในเทือกเขาสนกาลาคีรี ซึ่งเป็นพรมแดน ธรรมชาติระหว่างประเทศไทยและมาเลเซีย โดยมีแนวเขตป่าต่อเนื่องกับตอนเหนือของ ประเทศมาเลเซีย เป็นป่าดิบชื้น (Tropical rain forest) แบบมลายู (Malayan-type

Forest) เป็นพื้นที่ป่าที่มีความชื้นสูง มีพืชนกฤทเทือบตลอดทั้งปี ปริมาณน้ำฝน เฉลี่ยมากกว่า 2,000 มิลลิเมตรต่อปี และมีความชุ่มชื้นในดินค่อนข้างสม่ำเสมอ ทั่วปี ลักษณะโครงสร้างเป็นป่ารกทึบมี พรรณไม้ขึ้นอยู่อย่างหนาแน่น ประกอบ ด้วยพรรณไม้หลายร้อยชนิด ไม้ยืนต้นมี เรือนยอดชิดกัน ส่วนใหญ่เป็นพืชในวงศ์ ยาง (Family Dipterocarpaceae) เช่น ยางวาด *Dipterocarpus chartaceus* สยาแดง *Shorea leprosula* สยาขาว *Shorea assamica* สยาเหลือง *Shorea curtisii* ไข่เขียว *Parashorea stellata* ตะเคียนทอง *Hopea odorata* ตะเคียน เขินตาแมว *Neobalanocarpus heimii* เป็นต้น

ไม้ขนาดใหญ่ในวงศ์อื่น อาทิ ยวน นอกจากพืชพรรณต่างๆ แล้ว *Koompassia excelsa* กฤษณา ทรัพยากรสัตว์ป่าที่ยังมีอยู่อย่างหลากหลาย *Aquilaria malaccensis* หยี *Dialium cochinchinensis* ทองบึ้ง *Dislium platysepalum* หลุมพอ *Intsia palembanica* พบว่ามีสัตว์เลื้อยลูกด้วยนม 177 ชนิด (เป็นค้างคาว กว่า 70 ชนิด) นก 384 ชนิด และสัตว์เลื้อยคลานอีกกว่า 120 ชนิด นอกจากนี้ยังมีพืชในวงศ์หมากและหวาย (Family Arecaceae or Palmae) ขึ้นอยู่ ในพื้นที่ป่าอาลา-บาลาแห่งนี้ เราพบ ทั่วไป เช่น หลาวชะโอน *Oncosperma horrida* หมากพวน *Orania sylvicala* สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกแล้วมากกว่า 60 ชนิด ใน 2 อันดับ 6 วงศ์ อยู่อาศัยในบริเวณ จากเขา *Eugeissona tristis* บังสุริย ต่างๆ เช่น ตามลำธาร โขดหิน หาดทราย *Johannesteihsmannia altifrons* และหวาย แอ่งน้ำถาวรหรือชั่วคราว บริเวณน้ำตก ชนิดต่างๆ พันธุ์ไม้พื้นล่างส่วนใหญ่เป็น ตามพุ่มไม้ ใบพืช ต้นพืช บริเวณพุ่มพุ่ม พืชวงศ์ขิง-ข่า (Family Zingiberaceae) และไต่กอองใบไม้ รวมทั้งโพรงดิน และบอน (Family Araceae)

Family Megophryidae

วงศ์ อังกরาย

รูปร่างคล้ายคางคก ลำตัวป้อม ค่อนข้างแบน กระดุมรองรับขาหน้าเป็นแบบอกรักัง ส่วนใหญ่มีต่อมใหญ่ที่หน้าอก 1 คู่ ผิวหนังเรียบ หรืออาจมีตุ่มแหลมขนาดเล็กกระจายอยู่บ้าง สันฐานเหนือแผ่นหูเห็นชัดเจน นิ้วตีนหน้าไม่มีแผ่นพังพืดยึดระหว่างนิ้ว ส่วนนิ้วตีนหลังอาจมีเพียงเล็กน้อยหรือไม่มีเลย นิ้วเรียวยาว ปลายนิ้วงู ไม่ขยายออกเป็นแผ่น

ในป่าฮาลา-บาลา พบได้ 6 ชนิด ได้แก่ อังกরายลายละเอียด อังกরายหัวมน อังกরายหัวแหลม อังกরายหลากหลาย อังกরายขายาว และอังกরายบาลา

อึ่งกรายลายจุด

Leptobrachium hendricksoni Taylor, 1962

Spotted Litter Frog

อึ่งกรายขนาดกลาง ตัวผู้เล็กกว่าตัวเมีย ความยาวลำตัวประมาณ 40-50 มิลลิเมตร ความยาวลำตัวของตัวเมีย 60-65 มิลลิเมตร หัวค่อนข้างใหญ่ ลำตัวสีน้ำตาลอมม่วง ทั่วหลังมีสีส้ม ใต้ท้องหน้าดำ ใต้ตาและสันต่อมเหนือแผ่นปิดหูมีเส้นโค้งแคบ ก้องสีครีมและมีจุดสีดำ ปลายนิ้วตีนแหลม ขาเรียวยาวและสันเมื่อเทียบกับขนาดลำตัว ถ้าพบขาหน้าแนบกับลำตัว ขอตี้นจะมีความยาวถึงแผ่นหู มีตุ่มใต้ฝ่าตีน 2 คู่ ซึ่งตุ่มฝ่าตีนด้านในและตุ่มฝ่าตีนด้านนอกใหญ่เท่ากัน

มักพบบนใบไม้ตามพื้นป่าหรือข้างลำธารในช่วงสลับพันธุ์ ลูกอ๊อดมีขนาดใหญ่ ตัวสีเทาจาง มีจุดเล็กๆ สีดำกระจายทั่วตัว ไข่สีส้ม

พบในภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทย

อึ่งกรายหัวแหลม

Megophrys nasuta (Schlegel, 1858)

Long-nosed Horned Frog, Malayan Horned Frog

อึ่งกรายขนาดใหญ่ ความยาวลำตัวของตัวผู้ประมาณ 80-90 มิลลิเมตร ตัวเมีย 100-115 มิลลิเมตร หัวโต ข้างหัวและปลายปากมีสีดำ ปลายปากและขอบของตา มีลักษณะเหมือนหนามแหลมยื่นออกมา ลำตัวสีน้ำตาลเข้มหรืออาจเป็นสีน้ำตาลแดง หลังตาไปถึงส่วนท้ายของตัวมีสีน้ำตาลเข้ม มีแต้มรูปสามเหลี่ยมสีน้ำตาลอ่อน ระหว่างตา คาง คอ และหน้าอก กึ่งอกและใต้ขามีสีครีม มีจุดหรือลายสีน้ำตาลเข้ม ผิวหนังเรียบ และมีสันบน 1 คู่ ยาวใกล้กับขอบหลัง

มักพบตามพื้นที่ป่าในฤดูฝนและบริเวณใกล้น้ำตกหรือลำธาร พบในภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทย

อึ่งกรายบาลา

Leptolalax solus Matsui, 2006

Bala Litter Frog, Lonely Litter Frog

อึ่งกรายขนาดเล็ก ความยาวลำตัวประมาณ 25-30 มิลลิเมตร หัวและลำตัวมีสีน้ำตาลอมเทา ด้านข้างลำตัวสีจางกว่าบนตัว etailน้ำตาลแดง มีจุดสีดำระหว่างตา และมีปื้นสีเข้มรูปสามเหลี่ยมหัวกลับ ลำตัวสีน้ำตาลอมเทา ขาค้างสีข้างมีสีน้ำตาลเข้มและมีแถบสีน้ำตาลเข้มพาด ท้องสีขาวและมีแต้มสีเทากระจาย นิ้วเรียวยาว นิ้วตีนหน้าไม่มีพังพืดระหว่างนิ้ว นิ้วตีนหลังเรียวยาวแหลม ไม่มีพังพืดระหว่างนิ้ว ใต้คางมีสีเทาประๆ โคนขาด้านบนมีสีเหลืองส้ม อึ่งกรายบาลา เพิ่งได้รับการจัดจำแนกเป็นสิ่งมีชีวิตชนิดใหม่ เมื่อปี พ.ศ. 2549 (ค.ศ. 2006) ลักษณะโดยทั่วไปคล้ายกับอึ่งกรายหลากหลาย แตกต่างกันที่เสียงร้องและขนาดลำตัว

มักพบริมลำธารหรือลำห้วยที่มีน้ำไหลเอื่อย

มีรายงานพบเฉพาะป่าฮาลา-บาลาเท่านั้น

อึ่งกรายหลากหลาย

Leptolax heteropus (Boulenger, 1900)

Variable Litter Frog

อึ่งกรายขนาดเล็ก ความยาวลำตัวประมาณ 21-30 มิลลิเมตร หัวไม่กว้างกว่าความยาวลำตัว ลำตัวสีเทา หลังมีลายสีเข้ม ขอบขาวค่อนข้างสมมาตร เหนือขอบตาและขมับมีขีดสีดำ ข้างตัวมีจุดสีดำ ขามีลายพาด ท้องสีเทา มีแต้มสีเข้ม ปลายนิ้วตีนหลังทู่แหลม หรือเพ่อออกเป็นแผ่นเล็กแต่ไม่มีร่องด้านหน้าและด้านข้าง ถ้าพบขาหน้าแบบกับลำตัว ข้อมือจะพาดมาถึงตาตุ่ม ตุ่มฟ้าตีนหน้าด้านใน ใหญ่เป็น 2 เท่าของตุ่มด้านนอก พบอยู่บนใบไม้ริมลำธาร ตัวผู้มักร้องเสียงดังช่วงฝนตก ในประเทศไทยมีการรายงานจาก จ.นราธิวาส เท่านั้น

อึ่งกรายหัวม่น

Xenophrys aceras (Boulenger, 1903)

Perak Horned Frog

อึ่งกรายขนาดกลาง ความยาวลำตัวประมาณ 50-55 มิลลิเมตร หัวค่อนข้างมน ลำตัวสีน้ำตาลอมเทา สามารถเห็นเส้นพื้นหูได้อย่างชัดเจน ขอบหนังตาด้านบนมีหนามอ่อนสั้นๆ หนึ่งอัน หนึ่งตาข้างมีสีขาว มีสันบนที่ขอบหลังและสันบนที่พาดขวางด้านหลังของท้ายทอย ที่กลางระหว่างไหล่มีจุดสีเข้ม หน้าอกมีตุ่มสีขาวและท้องมีจุดสีขาวหรือเทา ขามีลายพาดสีเข้ม

พบอาศัยอยู่ตามพื้นป่าและโพรงดินใต้พุ่มพอง มักพบปะปนอยู่กับอึ่งกรายหัวแหลมในช่วงฤดูฝน

พบในภาคใต้ตั้งแต่จังหวัดสุราษฎร์ธานีลงไป

อึ่งกรายขายาว

Xenophrys longipes (Boulenger, 1886)

Long-legged Horned Frog

อึ่งกรายขนาดกลาง ความยาวลำตัวของตัวผู้ประมาณ 39-51 มิลลิเมตร ตัวเมียประมาณ 55-60 มิลลิเมตร ลำตัวสีน้ำตาลหรือเขียวอมเทา ข้างหัวมีแถบสีเข้มพาดผ่านตา ขายาวมีลายพาดสีเข้ม มีจุดกลมสีจางๆ อยู่ด้านในของต้นขา ถ้าพบขาหลังแนบกับลำตัวข้อต้นจะพาดเลียบปลายปากออกไป

พบในภาคใต้ตั้งแต่จังหวัดสุราษฎร์ธานีลงไป

Family **Bufonidae**

วงศ์ **คางคก**

ลักษณะที่สำคัญของสมาชิกในวงศ์นี้
คือ ลำตัวป้อม ขาสั้น ผิวหนึบหยาบ เต็มไปด้วยปุ่มปม ส่วนใหญ่มีต่อมพิษด้านหลังและ
เขตรอบ คีบคื่นหน้าไม่มีแผ่นพังพืดยึด รูปร่างตา
อยู่ในแนวราบ

ในป่าฮาลา-บาลา พบได้ 7 ชนิด ได้แก่
คางคกหัวยมลายุ จงโคร่ง คางคกแคะมลายุ
คางคกหัวราบ คางคกบ้าน คางคกขายาว และ
คางคกตันไม้

คางคกหัวยมลายุ

Ansonia malayana Inger, 1960

Malayan Stream Toad

คางคกขนาดเล็ก ความยาวลำตัวประมาณ 20-27 มิลลิเมตร หัวค่อนข้างยาว ซึ่งความยาวมีขนาดพอๆ กับความกว้างของหัว แผ่นปิดหูมีขนาดเล็กกว่าตาครึ่งหนึ่ง นิ้วเรียวยาวและมีปลายกลม ลำตัวเรียวยาว สีน้ำตาลเข้มถึงดำ ระหว่างไหล่มีจุดสีขาว ข้างหัวและลำตัวมีจุดเล็กๆ สีเหลือง ไม่มีต่อมพิษหลังแผ่นหู ก้องสีเทาเข้ม ขามีลายพาดปลายนิ้วติดหน้าหูหรือพองกลม ระหว่างนิ้วติดหน้าไม่มีแผ่นหนังยึด ดันหลังมีแผ่นหนังยึดเกือบเต็มความยาวนิ้ว

มักพบบนกองไม้ บนพื้นดินหลังฝนตก

พบเฉพาะภาคใต้ของประเทศไทย

จิ้งโคร่ง

Phrynoidis aspera (Gravenhorst, 1829)

Asiatic Giant Toad, Malayan River Toad

คางคกขนาดใหญ่ ความยาวลำตัวประมาณ 200-215 มิลลิเมตร ลำตัวป้อมสีดำ หรือสีน้ำตาลเข้ม มีสันแข็งบริเวณเหนือตาและแผ่นหู ไม่มีสันแข็งบนขมับ ปลายปากมน มีต่อมพิษหลังแผ่นรูขนาดใหญ่ รูกลมและสามารถมองเห็นได้ชัดเจน ผิวหยาบขรุขระ เต็มไปด้วยตุ่มรูปร่างกลมกระจายทั่ว กอ่งสีเหลืองจากมีจุดประสีดำหรือสีน้ำตาลเข้ม

พบทั่วไปตามลำธาร ตัวไม่เต็มวัยมักพบบริเวณพื้นที่ป่า ตัวเต็มวัยมักอาศัยใกล้แหล่งน้ำ เพศผู้มักร้องประจำที่ตลอดทั้งปี ลูกอ๊อดมีสีดำ ปากมีลักษณะเป็นปุ่มจุด อาศัยในลำธารน้ำไหล มักเกาะใต้ก้อนหินสีดำ

พบตั้งแต่ภาคเหนือลงมาถึงภาคใต้ของประเทศไทย

คางคกแคะมะลายู

Ingerophrynus divergens (Peters, 1871)

Malayan Dwarf Toad

คางคกขนาดเล็ก ความยาวลำตัวประมาณ 30-35 มิลลิเมตร ลำตัวป้อม สีน้ำตาลอมดำ บนหัวมีสันแข็งยาวจากด้านหลังตาไปถึงขมับ 1 คู่ ขนานกัน โดยส่วนท้ายโค้งกลับคล้ายวงเล็บ “ () ” ระหว่างตามีแถบสีเข้มพาด บนหลังมีจุดสีดำกระจาย แซมด้วยลายบั้งกลับหัว มีแต้มสีดำที่คอและอก บนหลังขรุขระเต็มไปด้วยตุ่ม ต่อมพิษมีลักษณะเป็นรูปไข่หรือรูปสามเหลี่ยม โดยมีตุ่มเรียงต่อกันเป็นแถวทางด้านข้างของลำตัว กิ่งหยาบและมีสีเหลืองหรือสีน้ำตาลอ่อน ขามีลายพาด

พบได้ทั่วไปตามพื้นที่ป่า บนรากไม้ หรือบนต้นไม้ที่ความสูงได้ถึง 2 เมตร รวมถึงบริเวณลำธาร และลำห้วยที่มีน้ำไหล

พบในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง ได้แก่ ยะลา และนราธิวาส

คางคกหัวราบ

Ingerophrynus macrotis (Boulenger, 1887)

Flat-headed Toad, Large-eared Toad

คางคกขนาดกลาง ความยาวลำตัวประมาณ 50-55 มิลลิเมตร หัวเล็ก ทุ้มบนหัวไม่มีสันแข็ง ต่อมพิษหลังหูมีลักษณะกลมและแบน ลำตัวสีน้ำตาลอ่อน บนหลังมีแต้มสีเข้มสมมาตรกัน ทุ้มบนหลังสีครีม

อยู่ตามพื้นที่ป่าเต็งรัง ป่าเบญจพรรณ และป่าดิบชื้น พบได้ทุกภาคในประเทศไทย

คางคกบ้าน

Duttaphrynus melanostictus (Schneider, 1799)

Asian Common Toad, Black-spectacled Toad

คางคกขนาดใหญ่ ความยาวลำตัวประมาณ 60-80 มิลลิเมตร หัวสั้น ลำตัวสีน้ำตาลหรือสีเทาอมน้ำตาล สันเหงือกบนหัวเรียงต่อกันเป็นเส้นเดียวกัน ตั้งแต่ปลายจมูกถึงขมับ ต่อมพิษหลังพ่นหูมีลักษณะใหญ่และยาว ผิวหนังด้านบนเต็มไปด้วยตุ่มที่มีเยื่อสีดำ

สามารถพบได้ทั่วไปในพื้นที่ถูกรบกวน เช่น บริเวณบ้านเรือน พบได้ทุกภาคในประเทศไทย

คางคกขายาว

Leptophryne borbonica (Tschudi, 1838)

Long-legged Slender Toad

คางคกขนาดเล็ก ตัวผู้ความยาวลำตัวประมาณ 26-30 มิลลิเมตร ตัวเมีย 37-45 มิลลิเมตร หัวแหลม ลำตัวสีน้ำตาลเข้มจนถึงดำ หัวสีน้ำตาล ด้านหลังค่อนข้างมากางท้าย ลำตัวมีลายรูปกากบาท ขอบหลังมีแถบยาวสีน้ำตาลอ่อน ขอบปากและขามีลายพาดสี เข้มถึงดำ ใต้ต้นมีตุ่มใหญ่และยาวใกล้กับฐานของแต่ละนิ้ว

พบทั่วไปตามลำธารบนภูเขา ตามพื้นที่กรวดริมลำธารหรือบนใบไม้
พบได้ในภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทย

คางคกต้นไม้ (เพดฟู้)

คางคกต้นไม้

Pedostibes hosii (Boulenger, 1892)

Hose's Tree Toad, Malayan Brown Toad

คางคกขนาดกลาง ตัวผู้ความยาวลำตัวประมาณ 60-83 มิลลิเมตร ตัวเมียความยาวลำตัวประมาณ 70-77 มิลลิเมตร ตัวผู้มีสีน้ำตาล ตัวเมียมีสีเขียวอมเทาจางตัวและขามีจุดสีเหลืองกระจายทั่ว ปลายนิ้วต้นหน้าแพ้มบนออกเป็นรูปปลีกลมกลับหัว ระหว่างต้นหน้ามีแผ่นหนังยึดบริเวณโคนนิ้ว

พบทั่วไปตามลำธารขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่พบตัวผู้อาศัยอยู่บนกิ่งไม้และเกาะวอลย์สูงจากพื้นดินประมาณ 2 เมตร ตัวผู้ร้องประกาศอาณาเขตและหาคู่ในเดือนธันวาคม-มิถุนายน

พบได้ในภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทย

คางคกต้นไม้ (พม่าเขียว)

คางคกต้นไม้ (ตัวไม่เต็มวัย)

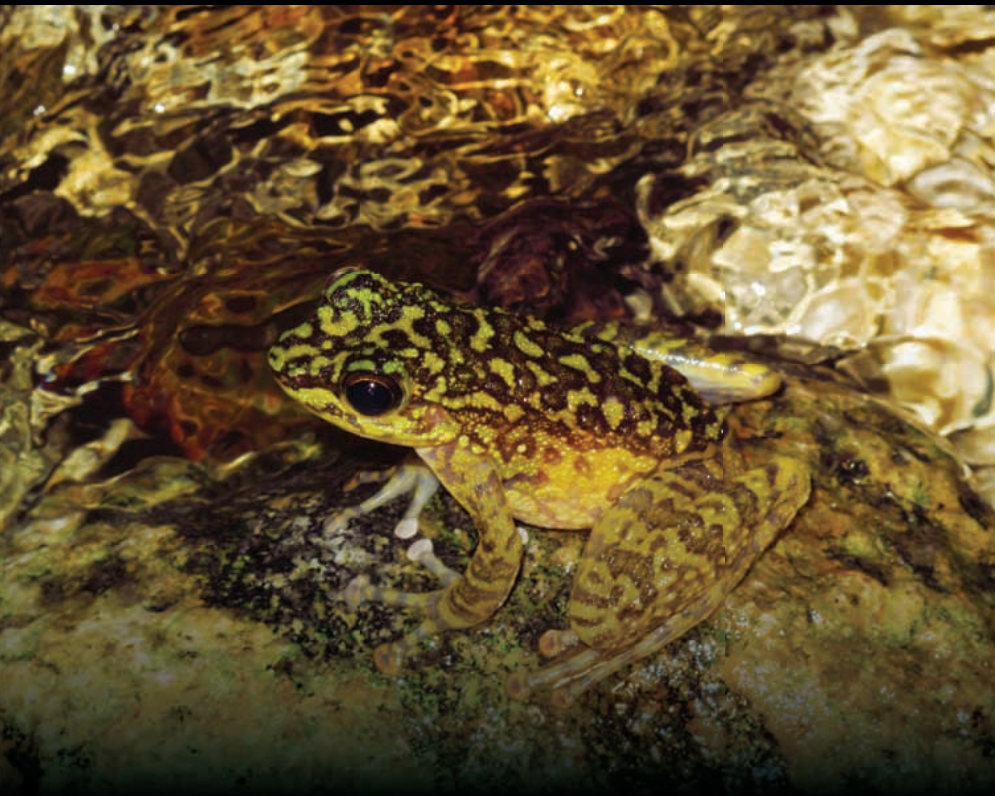
Family Ranidae

วงศ์ กบ

วงศ์กบ เป็นวงศ์ที่มีความหลากหลาย
ของรูปร่างและลักษณะ ซึ่งมักมีหัวเรียว ลำตัว
เรียว

ในป่าฮาลา-บาลา พบได้ 12 ชนิด ได้แก่
กบลายหินเมืองใต้ กบวักใหญ่ กบวักเล็ก
กบหลังจุดมลายู กบหลังจุด กบนิโคบาร์
กบอ่องเล็ก กบชะง่อนพาใต้ กบบัว กบหลังขีด
กบเขาสองคาง และกบหลังลายเขียด

กบลายหินเมืองใต้

Amolops larutensis (Boulenger, 1899)

Larut Hill Cascade Frog

กบขนาดเล็กถึงกลาง ตัวเมียขนาดใหญ่กว่าตัวผู้ ความยาวลำตัวประมาณ 51-55 มิลลิเมตร ตัวผู้มีความยาวลำตัวประมาณ 34-37 มิลลิเมตร ปลายหัวค่อนข้างมน ลำตัวด้านหลังสีเขียวคล้ำ หลังมีลายคล้ายร่างแห มีจุดสีดำและมีตุ่มหยากกระจายอยู่ทั่วเห็นได้ชัดเจน ท้องสีขาวอาจเรียบหรือขรุขระ ใต้คาง ใต้ต้นขา และใต้ก้นมีสีดำ ปลายนิ้วต้นหนาเพื่abenคล้ายกับนิ้วปาด

อาศัยอยู่ตามลำห้วยที่มีก้อนหินขนาดใหญ่และมีน้ำไหลแรง หรือบริเวณน้ำตกขนาดใหญ่ มักพบเกาะอยู่ตามก้อนหินกลางลำห้วย

ลูกอ๊อดมีสีดำและมีปุ่มจุดบริเวณท้องเพื่อช่วยในการยึดเกาะกับก้อนหินเนื่องจากลูกอ๊อดของกบลายหินใต้อาศัยอยู่ในลำธารที่มีน้ำไหลแรง ตอนกลางวันมักพบเกาะใต้ก้อนหินบริเวณที่มีน้ำไหลเชี่ยว ส่วนกลางคืนมักพบเกาะบนก้อนหินที่มีน้ำไหลผ่าน พบได้ในภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทย

กบชะง่อนฟ้าใต้

Odorrana hosii (Boulenger, 1891)

Hose's Rock Frog, Poisonous Rock Frog

กบขนาดกลาง ความยาวลำตัวประมาณ 42-66 มิลลิเมตร หัวมน ขอบปากเป็น สีเหลืองหรือสีเขียวอมเหลือง ลำตัวสีเขียวเข้ม ก้องสีขาว พิวหนิงด้านหลังและก้อง เรียบ ต้นขาหลังมีแถบสีดำจากพาดขวาง 4 แถบ ปลายนิ้วตีนเพื่อกเป็นแผ่น ต้นหลัง มีพังพืดยึดระหว่างนิ้ว มีความยาวประมาณ 3/4 ของความยาวนิ้ว

พบได้ตามกองใบไม้บนพื้นป่า บนต้นไม้หรือก้อนหินตามลำห้วย พบได้ในภาคตะวันตกลงมาถึงภาคใต้

กบบัว, เขียดจิก

Hylarana erythraea (Schlegel, 1837)

Green Paddy Frog, Golden-lined Frog

กบขนาดเล็กถึงกลาง ความยาวลำตัวประมาณ 31-45 มิลลิเมตร หัวค่อนข้างยาว ขอบปากสีขาว แพนปิดหูสีน้ำตาล ลำตัวค่อนข้างเรียวยาว สีเขียว มีสันสีครีมจากท้ายตาพาดลงไปถึงท้ายลำตัว ข้างลำตัวมีสีเขียว ก้องสีขาว ก้องมีตุ่มหยาบๆ โดยเฉพาะบริเวณก้นและใต้ต้นขา ปลายนีวเรียวแหลม ต้นหลังมีพังพืดยึดระหว่างนีว มีความยาวประมาณ 3/4 ของความยาวนีว

อาศัยอยู่ตามพื้นที่ราบที่เปิดโล่ง หรือหนองบึงที่มีน้ำขังตลอดปีที่อยู่ข้างริมลำห้วย

พบได้ทุกภาคของประเทศไทย

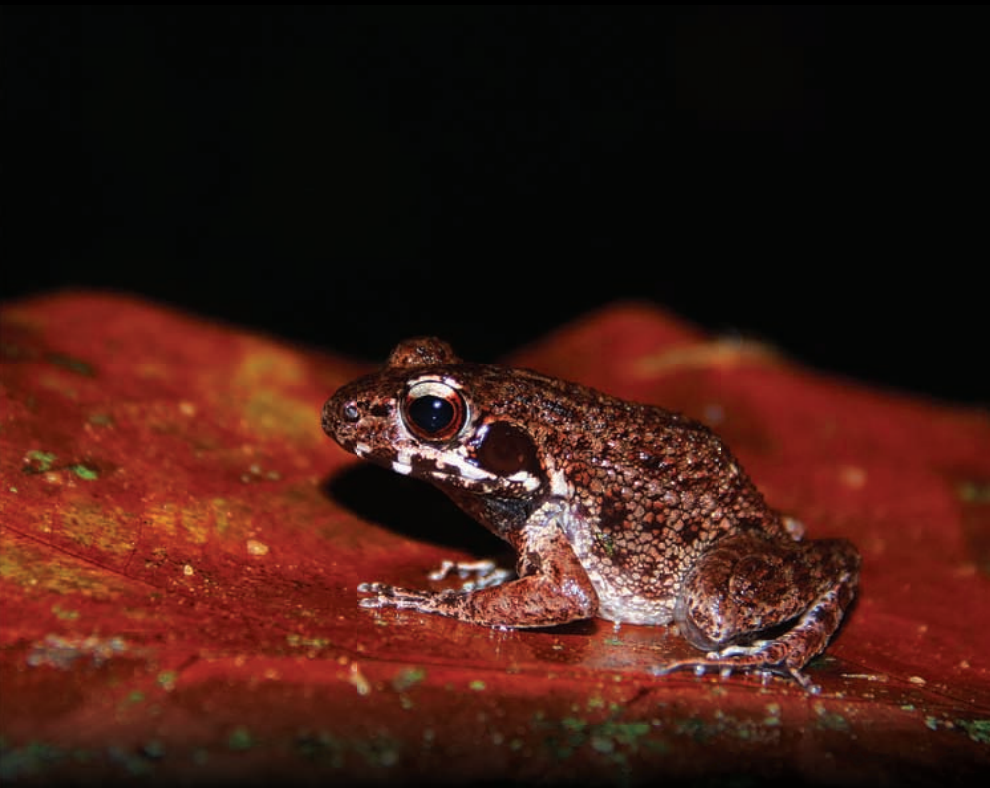
กบหลังขีด

Hylarana macrodactyla (Günther, 1858)

Long-toed Frog, Stripe-backed Frog

กบขนาดเล็ก ความยาวลำตัวประมาณ 40-42 มิลลิเมตร หัวแหลม ขอบปากบน สีขาว ลำตัวสีเทาหรือสีน้ำตาลอมเขียวหรือสีน้ำตาลดำ มีจุดสีเข้มกระจายที่ข้างตัวและส่วนท้ายลำตัว สันด้านข้างตัวแคบและเป็นสีเหลือง บนหลังมีเส้นสีครีมหรือเหลืองพาดจากปลายปากถึงรูทวาร ห่องสีขาว บนขาหน้าและขาหลังมีสีน้ำตาลแดงและมีแถบสีเข้มพาดขวางแต่ไม่คาดเป็นปล้อง รวมทั้งมีแถบสีเข้มพาดตามความยาวขา ปลายนิ้วเรียวยาว อาศัยอยู่ตามพื้นที่ราบที่เปิดโล่ง หรือหนองบึงที่มีน้ำขังตลอดปีที่อยู่ข้างริมลำห้วย

พบได้ทุกภาคของประเทศไทย

กบว้ากเล็ก

Hylarana laterimaculata (Barbour and Noble, 1916)

Masked Frog, Masked Rough-sided Frog

กบขนาดกลาง ความยาวลำตัวประมาณ 45-50 มิลลิเมตร ปลายหัวค่อนข้างมน ขอบปากบนมีสีขาว แพนปิดหูสีเข้มจนเกือบดำ ลำตัวสีน้ำตาล มีปื้นสีน้ำตาลเข้มกระจายอย่างไม่เป็นระเบียบ ด้านข้างลำตัวสีจางกว่าด้านหลัง มีจุดสีดำกระจายทั่วท้องสีเทา มีลวดลายคล้ายตาข่ายสีเทาเข้ม ขาค้นสีข้างสีน้ำตาลมีแถบสีน้ำตาลเข้มพาดขวางเป็นปล้องแต่ไม่ชัดเจน

พบอาศัยในพื้นที่ราบต่ำ หรือพรุในป่าดิบชื้นหรือพบเกาะอยู่ตามพุ่มไม้ ขอนไม้ริมลำห้วย

ในประเทศไทยมีรายงานจากป่าอาลา-บาลาเท่านั้น

กบว้ากใหญ่

Hylarana glandulosa (Boulenger, 1882)

Rough-sided Frog, Glandular Frog

กบขนาดกลาง ความยาวลำตัวประมาณ 60-95 มิลลิเมตร หัวมน ปากมีแถบสี ขาวสลับดำ ตาสีแดง ลำตัวสีน้ำตาล และมีปื้นสีน้ำตาลเข้มกระจายอย่างไม่เป็นระเบียบ ด้านข้างตัวสีจางกว่าด้านหลัง ลวดลายเหมือนกับบนหลัง ก้องสีเทาและสีเทาเข้ม เป็นโครงข่ายร่างแห ขาค้างสีข้างมีสีน้ำตาลสลับกับแถบสีน้ำตาลเข้ม ปลายนิ้วไม่เพี้ยน ด้านหลังมีพังพืดยาวประมาณ $1/2$ ของความยาวนิ้ว

พบอาศัยในพื้นที่ราบต่ำ หรือพรุในป่าดิบชื้น มักพบเกาะตามริมพังลำห้วย ที่น้ำไหลช้า

พบได้ในภาคใต้ของประเทศไทย

กบหลังจุด

Hylarana signata (Günther, 1872)

Spotted Stream Frog, Yellow-spotted Frog

กบขนาดเล็กถึงกลาง ความยาวลำตัวประมาณ 50-70 มิลลิเมตร ขาสั้น หัวเป็นรูปสามเหลี่ยม ลำตัวสีน้ำตาลดำ มีจุดสีเหลืองอมส้มกระจาย บนลำตัวมีตุ่มละเอียดกระจายทั่ว มีแถบสีส้มพาดตั้งแต่ปลายจมูกลงไปยังส่วนท้ายของลำตัว ก้องสีเทา ขาทิ้งสี่ข้างมีสีน้ำตาลดำและมีแถบสีส้มพาด ปลายนิ้วแหลม ตีนหลังมีพังพืดยาวประมาณ 1/2 ของความยาวนิ้ว

อาศัยอยู่ตามริมลำห้วยที่กระแสน้ำไหลช้า ในป่าดิบชื้นที่ราบต่ำ มักพบเกาะตามพังหรือพุ่มไม้ริมตลิ่ง

พบได้ในภาคใต้ของประเทศไทย

กบหลังจุดมลายู

Hylarana banjarana (Leong and Lim, 2003)

Mountain Range Frog

กบขนาดเล็กถึงกลาง ความยาวลำตัวประมาณ 38-67 มิลลิเมตร ตัวเพรียวยาว ขายาว พิวหนังลำตัวมีตุ่มและบางตุ่มมียอดสีขาว ลำตัวด้านหลังสีน้ำตาลถึงน้ำตาลเข้ม เป็นโครงข่ายร่างแห ด้านข้างหัวสีน้ำตาลดำ ด้านข้างตัวมีสีและลวดลายเหมือนบนหลัง ด้านบนของขาทั้ง 4 ข้างมีสีและลวดลายเหมือนบนหลังเช่นเดียวกัน ยกเว้นส่วนต้นของ ขาหน้าสีน้ำตาลแดง ก้องสีเทาและมีสีขาวกระจายบ้าง

อาศัยอยู่ตามลำห้วยตามภูเขาในป่าดิบชื้นที่สมบูรณ์
ในประเทศไทยมีรายงานเฉพาะในป่าฮาลา-บาลาเท่านั้น

กบอ่องเล็ก

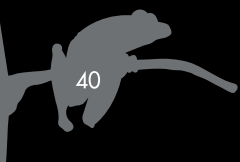
Hylarana nigrovittata (Blyth, 1856)

Dark-sided Frog, Black-striped Frog

กบขนาดกลาง ความยาวลำตัวประมาณ 57-70 มิลลิเมตร ลำตัวด้านหลังสีน้ำตาล ข้างลำตัวตั้งแต่ปลายปากถึงขาหลังสีดำ อาจจางลงในช่วงใกล้ขาหลัง ซึ่งสีดำดังกล่าวมีความแตกต่างกันไปในกบแต่ละตัว ผิวหนังด้านหลังสีเทาอาจมีลายสีดำกระจายอยู่ ขอบปากสีขาว ผิวหนังเรียบ ต้นขาหลังมีแถบสีดำพาดขวาง 5 แถบ เข้มมีแถบสีดำพาดขวาง 4 แถบ

อาศัยอยู่ตามริมลำห้วยที่มีสภาพเป็นที่ราบ หรือลำห้วยที่มีตลิ่งสูงชันโดยหลบอยู่ตามกองไม้ ก้อนหิน หรือกอพืชริมน้ำ

พบได้ทุกภาคของประเทศไทย

กบนิโคบาร์

Hylarana nicobariensis (Stoliczka, 1870)

Nicobar Frog

กบขนาดเล็กถึงกลาง ความยาวลำตัวประมาณ 45-55 มิลลิเมตร หัวยาว ขอบปากมีสีขาว ข้างหัวมีสีน้ำตาลเข้ม แพนปิดหูสีน้ำตาลเข้มจนเกือบดำ ลำตัวเรียวยาว และมีสีน้ำตาล มีสันยาวตั้งแต่หลังตาลงไปถึงส่วนท้ายของลำตัว ข้างตัวสีน้ำตาลอมเหลือง ท้องสีขาว ด้านบนของขาหน้าสีน้ำตาล และมีแถบพาดสีครีม ปลายนิ้วตีนหน้าแพนเล็กน้อย

พบได้ในป่ารุ่นสองหรือป่าที่ถูกรบกวน บริเวณที่มีแอ่งน้ำที่ราบเปิดโล่ง
พบได้ในภาคใต้ของประเทศไทย

กบเขากลึงตอง

Hylarana eschatia (Inger, Stuart and Iskandar, 2009)

White-lipped Frog

กบขนาดเล็ก ความยาวลำตัวประมาณ 32-44 มิลลิเมตร หัวค่อนข้างยาว ขอบปากสีขาว ลำตัวสีเขียวอ่อน หรือสีน้ำตาลอ่อน ผิวหนังด้านหลังเรียบ อาจมีจุดสีน้ำตาลกระจายทั่วหลัง ก้องสีขาวและมีตุ่มหยากๆ กระจายจนถึงต้นขา ปลายนิ้วแผ่แบนเล็กน้อย ด้านหลังมีพังพืดยึดเกาะเพื่อเพิ่มความยาวนิ้ว

อาศัยอยู่ตามริมลำห้วยที่มีสภาพเป็นที่ราบเปิดโล่ง หรือพบเกาะอยู่ตามใบไม้ริมลำห้วยที่มีตลิ่งค่อนข้างสูงชัน พบได้ในภาคใต้ของประเทศไทย

กบหลังลายเขียว

Humerana miopus (Boulenger, 1918)

Three-striped Frog

กบขนาดกลาง ความยาวลำตัวประมาณ 70-73 มิลลิเมตร ปลายปากค่อนข้างแหลม มีแถบสีดำบริเวณแก้มและคอ แต่ไม่เป็นรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูนลำตัวสีเขียวมะกอกอมเทาหรือสีน้ำตาลอ่อนอมเหลือง บนหลังมีขีดเขียวพาดกลางหลัง 3-4 ขีด ขาทั้งสี่ข้างมีสีน้ำตาลและสีน้ำตาลจางสลับกันเป็นปล้องพาดขวาง ปลายนิ้วตีนแหลม ตีนหลังมีพังพืดยืกระหว่างนิ้วมีความยาวประมาณ 2/3 ของความยาวนิ้ว

อาศัยอยู่ตามริมลำห้วยที่มีสภาพเป็นที่ราบเปิดโล่ง อยู่ได้ทั้งในพื้นที่ป่าสมบูรณ์ ป่ารุ่น และตามขอบป่าติดกับสวนยาง

พบตั้งแต่จังหวัดนครศรีธรรมราชลงมาถึงจังหวัดนราธิวาส

Family **Dicroglossidae**

วงศ์ กบฏุด

ลักษณะที่สำคัญของกบในวงศ์กบฏุด ได้แก่ ปลายนิ้วเรียว ซึ่งปลายนิ้วอาจขยายเพียงเล็กน้อย ขาสั้น ตับหน้าไม่มีพังพืดยึดระหว่างนิ้ว อาจมีเขี้ยวเทียม (Odontoid) ที่ขอบขากรรไกรล่าง เห็นแผ่นหูชัดเจน

ในป่าฮาลา-บาลา พบได้ 9 ชนิด ได้แก่ กบหนอง กบนา กบฏุด กบฏุดมลาย กบแสด กบหลังตาพับ กบห้วยขาปุม กบป่าไฟ และเขียดลิ้น

กบหนอง

Fejervarya limnocharis (Gravenhorst, 1829)

Paddy Frog, Ricefield Frog

กบขนาดกลาง ความยาวลำตัว 42-62 มิลลิเมตร หัวค่อนข้างเรียว ขอบปากมีแถบสีขาวสลับดำ คางสีขาว ตัวผู้มีถุงเสียงสองข้าง สันเหนือแผ่นปิดหูสีดำ ลำตัวสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลอมเขียว มีจุดสีดำกระจายอยู่บ้าง บนลำตัวมีตุ่ม หรือสันสั้นๆ กระจายอยู่ตามความยาวลำตัว ข้างลำตัวอาจมีสีดำ กลางหลังอาจมีสันสีขาวเหลืองยาวตั้งแต่ ระหว่างตาถึงกัน ท้องสีขาว ต้นขาหลังมีแถบสีดำพาดขวาง 5 แถบ แขนงมีแถบสีดำพาดขวาง 4 แถบ ขาหน้าค่อนข้างสั้นเมื่อเทียบกับขาหลัง ต้นขาไม่มีพังพืดระหว่างนิ้ว ส่วนต้นหลังมีพังพืดยาวประมาณ 1/2 ของความยาวนิ้ว

พบได้ทั่วไป ทั้งตามลำห้วย พื้นที่ราบ และทุ่งนา

พบได้ทุกภาคของประเทศไทย

กบนา

Hoplobatrachus rugulosus (Wiegmann, 1834)

Rugosed Frog, East Asian Bullfrog

กบขนาดใหญ่ ความยาวลำตัวประมาณ 68-85 มิลลิเมตร หัวทู่ คางสีเทา และมีจุดสีดำ เพศผู้มีถุงเสียง 1 คู่ ตัวใหญ่ ลำตัวสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลเหลืองหรือสีน้ำตาลอมเขียว บนหลังมีสันยาวไม่ต่อเนื่องจำนวน 10 แถว ด้านข้างตัวมีตุ่มใหญ่กระจาย ขาทั้ง 4 ข้างค่อนข้างหนาและใหญ่ ขามีสีน้ำตาลเข้ม มีลายพาด ต้นหน้าแหลม ไม่มีพังพืดยึดระหว่างนิ้ว ส่วนต้นหลังมีพังพืดยาวประมาณ 3/4 ของความยาวนิ้ว อาศัยอยู่พื้นที่ราบเปิดโล่ง พบได้ทุกภาคของประเทศไทย

กบทูด

Limnonectes blythii (Boulenger, 1920)

Blyth's River Frog, Giant Asian River Frog

กบขนาดใหญ่ ความยาวลำตัวประมาณ 110-260 มิลลิเมตร ปลายหัวเรียว ขอบปากสีดำ ที่ขากรรไกรล่างมีเขี้ยวเทียม (Odontoid process) ระหว่างตามีแถบพาดขวางสีดำจางๆ บนตามีตุ่มแหลม สันเหนือเยื่อหูรูปร่างทูลสีดำ ลำตัวสีน้ำตาล पीวเรียบ หรืออาจมีตุ่มกระจายเล็กน้อย ก้องสีขาว เรียบ ข้างลำตัวอาจมีแต้มสีดำกระจายอยู่บ้างเล็กน้อย ด้านหลังมีแถบสีดำพาดขวาง 5 แถบ แซงมีแถบสีดำพาด ขาหลังยาว เมื่อเทียบกับความยาวของขาหน้า นิ้วตีนแหลม ตีนหน้าไม่มีพังพืดยึดระหว่างนิ้ว ส่วนตีนหลังมีพังพืดยึดเต็มตามความยาวของนิ้ว

อาศัยอยู่ตามพื้นดินริมลำห้วย โดยซ่อนตัวอยู่ตามซอกหินหรือตามขอนไม้ พบมากในลำห้วยที่ติดต่อกับพื้นที่ราบ

พบได้ตั้งแต่ภาคเหนือลงมาถึงภาคใต้ ยกเว้นภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคตะวันออก

กบทูตมลายู

Limnonectes malesianus (Kiew, 1984)

Peat Swamp Frog, Malesian Frog

กบขนาดกลางถึงใหญ่ ความยาวลำตัวประมาณ 70-110 มิลลิเมตร ปลายหัวแบน ปากมีลายพาดสีขาวสลับกับสีดำ แพนปิดหูครึ่งบนเป็นสีดำ ลำตัวสีน้ำตาลแดง เหนือตามีตุ่ม บริเวณแก้มกลางตัวจากปลายจมูกถึงรูท่อนมีเส้นสีขาวเล็ก กอ้อมมีสีครีม และมีลายประระสีเข้ม นิ้วตีนเรียวแหลม ใต้หลังมีพังพืดยัดระหว่างนิ้ว มีความยาวประมาณ $1/2$ ของความยาวนิ้ว

พบได้ตามป่าพรุ ในที่ราบต่ำของป่าดิบ

ในประเทศไทยมีรายงานเฉพาะในจังหวัดนราธิวาสเท่านั้น

กบป่าไฟ

Limnonectes hascheanus (Stoliczka, 1870)

Hasche's Frog, Hill-forest Frog, Pek Frog, Stoliczka's Frog

กบขนาดเล็ก ความยาวลำตัวประมาณ 24-37 มิลลิเมตร หัวมน ลำตัวด้านหลังสีน้ำตาลและมีตุ่มกระจายอยู่ หลังมีตุ่มเรียงตัวลักษณะเป็นรูปตัว W ก้องสีขาว ระหว่างตามีแถบสีดำพาดขวาง ตันขาหลังและเชิงมีแถบสีดำพาดขวาง 4 แถบ

พบอาศัยตามลำห้วยขนาดเล็กบนพื้นราบ เป็นทรายกลางลำห้วย หรือในแอ่งน้ำข้างของลำห้วยบนที่สูงชัน มักพบมากในช่วงหน้าแล้ง

พบได้ในภาคใต้ของประเทศไทย

กบหัวขำป๋ม

Limnonectes kuhlii (Tschudi, 1838)

Kuhl's Stream Frog, Kuhl's Fanged Frog, Big-headed Mountain Frog

กบขนาดกลาง ความยาวลำตัวประมาณ 85-90 มิลลิเมตร หัวค่อนข้างทู่ ลำตัวสีน้ำตาลหรือน้ำตาลอเทา พิวหน้าขรุขระ อาจมีเส้นสีขาวอยู่กลางหลัง ท้องสีขาวเรียบ ระหว่างตามีแถบสีดำพาดขวาง มีเส้นสีขาวเหลือองขวางอยู่กลางแถบสีดำ สันเหนือเยื่อบุช่องหูสีดำ บนหลังมีตุ่มกระจายเป็นจำนวนมาก ต้นขาหลังมีแถบสีดำพาดขวาง 5 แถบ แขนงมีแถบสีดำพาดขวาง 4 แถบ

อาศัยอยู่ตามลำห้วยที่ค่อนข้างราบ โดยซ่อนตัวอยู่ตามซอกหิน ขอนไม้ หรือต้นไม้ที่อยู่ในน้ำ

พบได้ในภาคใต้ของประเทศไทย

กบหลังตาพับ

Limnonectes laticeps (Boulenger, 1882)

Rivulet Frog, Broad-headed Frog, Corrugated Frog

กบขนาดเล็ก ความยาวลำตัวประมาณ 50-53 มิลลิเมตร หัวแบนและกว้าง คางสีเหลือง มีแต้มสีเข้มกระจาย ลำตัวสีน้ำตาลเหลืองมีแถบสีดำพาดระหว่างตา หัวไหล่มีปื้นสีเข้มรูปอักษร W พิวหนังกิ่งลำตัว มีลักษณะเป็นรอยพับหรือตุ่มกระจายอยู่ทั่วไป ด้านบนของขาทั้ง 4 ข้างมีปื้นสีเข้มพาด ท้องสีขาวอมเหลือง ปลายนิ้วแหลม ดันหน้าไม่มีพังพืดยึดระหว่างนิ้วส่วนด้านหลังมีพังพืดยาว 3/4 ของความยาวนิ้ว

พบอาศัยตามลำห้วยขนาดเล็กที่มีน้ำไหล โดยมักเกาะบนหินเมื่อถูกคุกคามจะซ่อนตัวตามซอกหิน ขอนไม้ ซากใบไม้ในน้ำ หรือหลบอยู่ใต้ก้อนน้ำ ในลำธารน้ำไหลเอื่อยๆ พบได้ในภาคใต้ของประเทศไทย

กบแรด

Limnonectes plicatellus (Stoliczka, 1873)

Rhinoceros Frog

กบขนาดเล็ก ขนาดลำตัวประมาณ 35-40 มิลลิเมตร หัวค่อนข้างโตเมื่อเทียบกับตัว ในเพศผู้จะมีแผ่นหนังยาวรี ยกตั้งคล้ายนอแรด คางสีขาว ลำตัวสีน้ำตาลอมเขียวหรือน้ำตาลแดง บนหลังมีตุ่มใหญ่กระจาย บางตัวที่กลางหลังมีเส้นสีส้ม ก้องสีเหลืองขอบขามีจุดหรือแถบพาดสีเข้ม

อาศัยอยู่ตามลำห้วยต้นๆในป่าดิบชื้นที่ราบต่ำ
พบได้ในภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทย

เขียดลิ้น

Occidozyga laevis (Günther, 1858)

Spotted Puddle Frog, Yellow-bellied Puddle Frog

กบขนาดเล็ก ขนาดลำตัวประมาณ 20-40 มิลลิเมตร หัวสั้น ลำตัวด้านหลังและขา
สีน้ำตาลมีลายสีดำกระจายอยู่บ้างเล็กน้อย มีตุ่มหยากๆกระจายอยู่ทั่ว ผิวหนังด้านท้อง
เรียบ ท้องมีลายสีน้ำตาลกระจายอยู่ทั่ว เพศผู้มีไตคางสีน้ำตาลเข้ม ขอบปากสีดำหรือ
สีน้ำตาลเข้ม ลำตัวอ้วนป้อม บริเวณระหว่างตามีแถบสีดำ ด้านท้ายของหัวมีสีส้มแดง
อาศัยอยู่ริมแอ่งน้ำขังชั่วคราว หรือริมลำห้วย มักหลบอยู่ตามต้นพืชเล็กๆ
ริมแอ่งน้ำ หรือหลบอยู่ตามใบไม้ที่ก้นบ่ออยู่ในแอ่งน้ำ
พบได้ในภาคใต้ของประเทศไทย

Family Rhacophoridae

วงศ์ ปาด

ลักษณะที่สำคัญของสมาชิกในวงศ์นี้ คือ ปลายนิ้วตีนขยายออกเป็นแผ่นรีดเจน บนแผ่น ปลายนิ้วมีร่องโดยรอบ มีกระดูกอ่อนแทรกอยู่ ระหว่างกระดูกนิ้วสองก่อนตอนปลาย ขนาดลำตัวมีตั้งแต่ 20 มิลลิเมตรถึง 100 มิลลิเมตร ลักษณะของพัวหนังแตกต่างกันไปตามแต่ละสกุล มีทั้งพัวหนังเรียบ หลายชนิดมีตุ่ม หรืออาจมีพัวหนังยื่นออกมาเป็นแถบ ตั้ง หรือชายครุย ระหว่างนิ้วตีนอาจมีหรือไม่มีพังพืดยึด ขึ้นอยู่กับสกุล

ในป่าอาลา-บาลา พบได้ 15 ชนิด ได้แก่ ปาดป่าจุดขาว ปาดแคระป่า ปาดแคระลายเหลือง ปาดแคระท้องลาย ปาดลายเลอะใต้ ปาดจุดฟ้า ปาดเขียวตีนลาย ปาดเขียวตีนดำ ปาดเขียวตีนแดง ปาดขาลาย ปาดตีนแดง ปาดบ้าน ปาดหูดำ ปาดตะปุ่มหนังเรียบ ปาดตะปุ่มมลายู

ปาดป่าจุดขาว

Nyctixalus pictus (Peters, 1871)

White-spotted Tree Frog, Cinnamon Tree Frog

ปาดขนาดเล็ก ตัวผู้ความยาวลำตัว 30-33 มิลลิเมตร ตัวเมียความยาวลำตัว 31-34 มิลลิเมตร ตัวและหัวค่อนข้างแบน ลำตัวเรียว และมีสีน้ำตาลอ่อนหรือสีส้มอมแดง บนหลัง วงหน้าและขอบปากมีจุดเล็กๆ สีขาวกระจายทั่วด้านบนของลูกตามีสีขาว พิวหนึ่งด้านบนมีตุ่มเล็กๆ จำนวนมาก ท้องมีลายสีขาว ใต้ผิวหนังมีจุดสีขาวโดยเฉพาะบริเวณปลายนิ้ว แพนหางเห็นได้ชัดเจน ขนาดแพนหางประมาณ 2/3 ของขนาดตา

มักพบบนต้นไม้หรือพุ่มไม้ที่มีความสูงประมาณ 50-200 ซม. เมื่อถูกคุกคามจะหมอบราบไปกับใบไม้หรือวัสดุที่เกาะ หากถูกจับจะมีพฤติกรรมเกล้งตาย สืบพันธุ์ในช่วงฤดูฝน มักพบลงมาผสมพันธุ์บริเวณพื้นป่า และวางไข่ในโพรงบนต้นไม้

พบเฉพาะภาคใต้ของไทย

ปาดกระเป๋

Raorchestes parvulus (Boulenger, 1893)

Dwarf Bush Frog, Tiny Bubble-nest Frog

ปาดขนาดเล็ก ความยาวลำตัวประมาณ 10-15 มิลลิเมตร หัวสั้น ลำตัวสีเทา หรือสีน้ำตาลอ่อน มีตุ่มกระจายบนหลัง บริเวณพีกหางหนึ่งระหว่างตาและท้ายทอยมีแต้ม รูปสามเหลี่ยม บนหลังมีลายเป็นเส้นโค้งเว้า 1 คู่ ขามีลายพาดสีเข้ม ปลายนิ้วตีนมีสี เหลือง คางสีเหลืองหรือสีครีม ก้องสีเทาและมีจุดสีเข้ม

มักพบบริเวณชายป่า เกาะบนต้นไม้ขนาดเล็กที่มีความสูงจากพื้นดินประมาณ 1 เมตร ตัวผู้มีถุงเสียงขนาดใหญ่เกือบเท่ากับขนาดของลำตัว เสียงร้อง “ตึก ตึก ตึก” ซ้ำๆ กันเป็นจังหวะ

พบได้ทุกภาคยกเว้นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ปาดแกระลายเหลือง, ปาดแกระท้องเหลือง

Philautus petersi (Boulenger, 1900)

Brown Bush Frog, Peter's Bushfrog

ปาดขนาดเล็ก ขนาดลำตัวประมาณ 20–26 มิลลิเมตร หัวสั้น ปลายปากค่อนข้างแหลม เหนือแผ่นหูมีลักษณะเป็นสันนูน ลำตัวสีน้ำตาล มีตุ่มขนาดเล็กกระจายทั่ว ระหว่างตามีแถบสีเข้มพาดเห็นได้ชัดเจน บนหลังมีลายเข้มนูรูป X หรือ H ด้านข้างหัวและลำตัวมีสีน้ำตาลอมแดง ปลายนิ้วเท้าแบนเป็นรูปวงกลม มีพังพืดขนาดเล็กอยู่บริเวณฐานของนิ้ว ขามีลายพาดสีเข้มนู

ในประเทศไทยพบเฉพาะในป่าอาลา-บาลาเท่านั้น

ปาดแกระท้องลาย

Philautus vermiculatus (Boulenger, 1900)

Vermiculated Bush Frog

ปาดขนาดเล็ก ความยาวลำตัวประมาณ 30-33 มิลลิเมตร หัวสั้นแต่ค่อนข้างกว้าง ปลายปากมน ลำตัวสีเขียว สีน้ำตาลหรืออาจเป็นสีน้ำตาลอ่อน บนหลังอาจมีหรือไม่มีลายพาด ท้องมีสีเหลืองอมส้มและมีจุดสีเข้มกระจาย แพนหู่อยู่ใต้ผิวหนังเห็นได้ยาก มีขนาดเล็กกว่าครึ่งหนึ่งของขนาดตัว

อาศัยบริเวณพื้นป่าที่มีงหวายหรือพืชจำพวกกลุ่ม บริเวณความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 1000 เมตรขึ้นไป

ในประเทศไทยพบเฉพาะในป่าฮาลา-บาลาเท่านั้น

ปาดลายเลอะใต้

Rhacophorus appendiculatus (Günther, 1858)

Frilled Tree Frog, Brown-eyed Tree Frog, Rough-armed Tree Frog

ปาดขนาดกลาง ความยาวลำตัวประมาณ 45-50 มิลลิเมตร หัวค่อนข้างยาว แพนหูกเห็นชัดเจน ลำตัวเป็นลายประ: สีน้ำตาล ถึงเขียวอมเทา ถูกลายไล่คน ก้องเป็นสีขาวและมีแต้มจางๆ สีเหลืองปลายนิ้วตีนขยายเป็นแพน ที่ขาหน้าและขาหลังมีแต้มสีชมพูอ่อน ด้านข้างบริเวณขาหน้า ขาหลังและด้านท้ายของลำตัวมีแพนหนังลักษณะเป็นชายครุยยื่นออกมา พังพืดที่ระหว่างนิ้วตีนหน้าแคบและเล็ก ส่วนพังพืดของนิ้วตีนหลังมีขนาด $\frac{3}{4}$ ของนิ้วหรืออาจยาวขึ้นจนถึงเต็มตามยาวนิ้ว

พบเกาะบนไม้พุ่มซึ่งมีความสูงจากพื้นประมาณ 1-2 เมตร บริเวณชายป่าและภูเขาสูง

พบได้ในภาคใต้ของประเทศไทย

ปาดจุดฟ้า

Rhacophorus cyanopunctatus Manthey and Steiof, 1998

Blue-spotted Tree Frog

ปาดขนาดเล็ก ความยาวลำตัวประมาณ 37-48 มิลลิเมตร หัวเล็ก ปลายปากค่อนข้างแหลมและอาจมีแต้มสีขาวบริเวณมุมปาก ลำตัวสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลแดง มีแถบสีน้ำตาลพาดตั้งแต่ละหว่างตาไปจนถึงท้ายลำตัว มีประมาณ 3-5 แถบ ท้องสีขาว ข้างลำตัวมีจุดสีน้ำเงิน 2-5 จุด ขามีสีน้ำตาลแดง แต่บริเวณด้านข้างของขาและซอกขาหลังเป็นสีน้ำตาลเข้มเกือบดำ แต้มด้วยจุดสีฟ้า ปลายนิ้วแผ่แบน พังพืดของต้นหน้ามีความยาวประมาณ $\frac{1}{3}$ ของความยาวนิ้ว ส่วนความยาวพังพืดระหว่างนิ้วต้นหลังมีความยาว $\frac{2}{3}$ ของความยาวนิ้ว

มักพบเกาะบนใบไม้ริมลำธาร ซึ่งมีความสูงจากพื้นประมาณ 3 เมตร พบได้ในภาคใต้ของประเทศไทย

ปาดเขี้ยวตีนลาย

Rhacophorus norhayatii Onn and Grismer, 2010

Norhayati's Gliding Frog

ปาดขนาดใหญ่ ความยาวลำตัวประมาณ 60-85 มิลลิเมตร หัวใหญ่และกว้าง ปลายปากมน ลำตัวสีเขียว พิวหน้องบนลำตัวเรียบ ด้านข้างลำตัวมีสีน้ำตาลอมดำ ด้านท้องสีขาวแต่มีลายประอะสีดำ ซึ่งลายจะมีสีเข้มบริเวณใกล้สีข้าง ใต้คอมีลายประอะสีดำ ปาดชนิดนี้เคยถูกรายงานเป็น *Rhacophorus reinwardii*

มักพบสูงจากพื้นดินประมาณ 5-8 เมตร วางไข่ช่วงเดือนพฤษภาคม-มิถุนายน เมื่อจับคู่แล้วปาดจะวางฟองรังสีขาวและใช้ใบไม้ห่อ โดยวางไข่บนต้นไม้มีความสูงตั้งแต่ 0.5 เมตรขึ้นไปเหนือแอ่งน้ำขัง

พบในป่าบริเวณภาคใต้ตอนล่างของไทย

ปาดเขี้ยวตีนดำ

Rhacophorus nigropalmatus Boulenger, 1895

Wallace's Flying Frog

ปาดขนาดใหญ่ ความยาวลำตัวประมาณ 90-100 มิลลิเมตร หัวโตและกว้าง ลำตัวด้านบนมีสีเขียวสด ข้างลำตัว ซอกขาและต้นขาทางด้านล่างมีแถบสีเหลือง ก้องสีขาว ขอบท้องมีสีเหลือง ปลายนิ้วแผ่แบน พังพืดตีนหนาและตีนหลังหนาสีดำเต็มตามความยาวนิ้ว ส่วนบริเวณปลายนิ้วและตอนบนของพังพืดมีสีเหลือง

พบอาศัยบนต้นไม้สูง 3-10 เมตร พสมพันธุ์ช่วงเดือนมิถุนายน โดยวางฟองรัง มีสีน้ำตาลอ่อน มักวางไข่ไว้บนใบไม้เหนือแอ่งน้ำขัง เมื่อวางไข่แล้วตัวเมียมีพฤติกรรมเพ่าไข่ โดยเกาะบนต้นไม้บริเวณใกล้กับฟองรัง ส่วนในช่วงฤดูร้อนมักพบบนต้นไม้เหนือลำธารขนาดใหญ่ ซึ่งสูงจากแหล่งน้ำประมาณ 0.5-2 เมตร เสียงร้อง “กรึๆ” คล้ายเสียงนก

พบได้ในภาคใต้ของประเทศไทย

ปาดเขียวตีนแดง

Rhacophorus prominanus Smith, 1924

Jade Tree Frog, Malayan Flying Frog

ปาดขนาดกลาง ความยาวลำตัวประมาณ 40-50 มิลลิเมตร หัวค่อนข้างกว้างและแบน ปลายปากแหลม ลำตัวมีสีเขียวใส มีจุดสีน้ำตาลอ่อนทั่วด้านบนของลำตัว ท้องมีสีขาว ปลายนิ้วเท้าแบนและมีสีเขียว บริเวณขอบขาด้านหลังมีลักษณะเป็นชายครุยยื่นออกมาโดยจะยาวไปจนถึงปลายนิ้ว พังพืดระหว่างตีนหน้ามีสีเขียวและมีความยาวประมาณ 3/4 หรืออาจเต็มความยาวของนิ้ว ส่วนพังพืดด้านหลังมีสีแดง และมีความยาวเต็มตามความยาวของนิ้ว บริเวณก้นจะมีตื้นหนึ่งรูป W ยื่นออกมา มักพบบริเวณข้างน้ำตกซึ่งมีความสูงจากพื้นดินประมาณ 1-2 เมตร พสมพันธุ์เป็นกลุ่มเหนือแอ่งน้ำขังบนหิน วางฟองไข่สีขาวติดกับหินเหนือแอ่งน้ำขังข้างน้ำตก พบที่จังหวัดยะลาและนราธิวาส

ปาดขาลาย

Rhacophorus robinsonii Boulenger, 1903

Robinson's Flying Frog

ลำตัวสีน้ำตาล บนหลังมีจุดสีเข้มข้างลำตัวมีสีเทา คอมีจุดประสีเข้ม ด้านท้องมี
สีขาวและมีลวดลายสีดำ แผ่นหนังที่ตีนหน้าและตีนหลังมีสีน้ำตาลเข้มจนถึงดำ

มีข้อมูลรายงานการสำรวจพบน้อยมาก

พบในป่าพื้นที่จังหวัดนราธิวาส ปัตตานีและสงขลา

ปาดตีนแดง, ปาดแดงลายเสือ

Rhacophorus pardalis Günther, 1858

Harlequin Flying Frog, Panther Flying Frog

ปาดขนาดกลาง ตัวผู้ความยาวลำตัวประมาณ 39-55 มิลลิเมตร ตัวเมียความยาวลำตัว ประมาณ 55-71 มิลลิเมตร หัวค่อนข้างสั้นและกว้าง ลำตัวมีสีน้ำตาลอ่อน น้ำตาลแดง หรือน้ำตาลเทา ระหว่างตาอาจมีหรือไม่มีแถบสีเข้มพาด สีน้ำตาลข้างลำตัวมีจุดสีน้ำตาลเข้ม ขามีลายพาดสีเข้ม ปลายนิ้วตีนแพะแบน พังพืดตีนหน้าและตีนหลังมีสีแดงอมส้มหรือสีแดงสด พังพืดตีนหน้าและตีนหลังมีความยาวเต็มความยาวของนิ้ว ท้องมีลายคล้ายตาข่ายสีเหลืองและขาว

มักพบบนต้นไม้สูงจากพื้นดินประมาณ 3 เมตร สืบพันธุ์และวางไข่ช่วงเดือนเมษายน-มิถุนายน ตัวผู้และตัวเมียจะจับคู่ผสมพันธุ์บนต้นไม้เหนือแอ่งน้ำขัง จากนั้นจึงวางรังไข่บนใบไม้แล้วใช้ใบไม้ปิดฟองไข่ไว้ บริเวณที่วางไข่มีความสูงจากแหล่งน้ำประมาณ 2-3 เมตร แหล่งน้ำมีลักษณะเป็นแหล่งน้ำไหลเอื่อยๆ หรือแอ่งน้ำนิ่ง

พบที่จังหวัดนราธิวาสและสุราษฎร์ธานี

ปาดบ้าน

Polypedates leucomystax (Gravenhorst, 1829)

Common Tree Frog, White-lipped Tree Frog

ปาดขนาดกลาง ความยาวลำตัวประมาณ 50-80 มิลลิเมตร ลำตัวมีสีเทา สีน้ำตาล อกเหลือง กลางหลังมีจุดหรือแต้มสีเข้มหรือมีขีดยาว 4 เส้นขนานกัน ท้องสีขาว ขามีลายพาดสีเข้ม ปลายนิ้วแผ่แบน ตีนหน้าไม่มีพังพืด ระหว่างนิ้วส่วนตีนหลังมีพังพืด ความยาว $\frac{2}{3}$ ของความยาวนิ้ว

พบได้ทั่วไปทั้งบริเวณที่ใกล้เคียงกับบ้านเรือนและแนวขอบป่า ในหน้าฝนมักพบ ออกมารวมกลุ่มสืบพันธุ์บริเวณที่มีน้ำขัง มักวางฟองไข่สีน้ำตาลอ่อนไว้บนกิ่งไม้ หรือ ขอบแอ่งน้ำ

พบได้ทุกภาคของประเทศไทย

ปาดหูดำ

Polypedates macrotis (Boulenger, 1891)

Dark-eared Tree Frog, Masked Tree Frog

ปาดขนาดค่อนข้างใหญ่ ความยาวลำตัวประมาณ 60-90 มิลลิเมตร หัวใหญ่ กว้าง และมีรูปร่างคล้ายสามเหลี่ยม ปลายปากมน แพนหางเห็นชัดเจน ลำตัวสีน้ำตาลอมเหลือง หรือสีแดงอิฐ มีแถบสีดำพาดยาวตั้งแต่ปลายหัว ตา แพนหาง ไปสุดที่ด้านหลังของขาหน้า ปลายนิ้วแผ่แบน พังพืดระหว่างนิ้วตีนหนาสั้น ส่วนพังพืดตีนหลังมีความยาวเท่ากับ ความยาวของนิ้วตีน ไม่มีแผ่นหนังที่ขอบด้านข้างของขาหน้าและขาหลัง

มักพบเกาะบริเวณใกล้แหล่งน้ำในป่าดิบชื้น ซึ่งมีความสูงจากพื้นตั้งแต่ 0.5-4 เมตร บางครั้งพบอยู่รวมกับปาดบ้านบริเวณชายป่า

พบเฉพาะในภาคใต้ตอนล่างของไทย

ปาดตะปุ่มหนังเรียบ

Theloderma licin McLeod and Ahmad, 2007

Smooth-skinned Warty Treefrog

ปาดขนาดเล็ก ขนาดลำตัวประมาณ 9-9.5 มิลลิเมตร ลำตัวมีสีขาแต่เมื่อถูกรบกวนจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลเข้ม บนหลังมีเส้นจุดเล็กๆ หรืออาจไม่มี บริเวณเอวมีแต้มสีดำ ด้านข้างของปากมีแถบสีน้ำตาลแดงพาดตั้งแต่ปลายจมูกไปจนถึงหลังเพนหาง ซึ่งเพนหางก็มีสีน้ำตาลแดงเช่นกัน ทั้งนี้ขนาดของเพนหางเท่ากับขนาดตา รูปร่างตาเป็นรูปวงกลมและมีสีน้ำตาลเข้ม ด้านท้องมีลายประสีขาและสีน้ำตาลเข้ม ลี้นมีรูปร่างคล้ายตัว Y ปลายนิ้วแผ่แบน ด้านหน้าไม่มีพังพืดระหว่างนิ้วหรืออาจมีเพียงเล็กน้อย ส่วนด้านหลังมีพังพืดความยาวเกือบเต็มความยาวของนิ้ว

มักพบบริเวณชายป่าและป่าราบต่ำ โดยเกาะบนไม้ประเภชชิง ข่า มีความสูงจากพื้นประมาณ 0.5-2 เมตร เมื่อพบตัวจะมีพฤติกรรมหมอบโดยก้มตัวแบนราบไปกับวัสดุที่เกาะ มีรายงานการพบที่จังหวัดนราธิวาส ยะลา และนครศรีธรรมราช

ปาดตะปุ่มมลายู

Theloderma horridum (Boulenger, 1903)

Thorny Warted Treefrog

ปาดขนาดเล็ก ความยาวลำตัวประมาณ 35-40 มิลลิเมตร ลำตัวสีน้ำตาลเทาไปจนถึงสีน้ำตาลเข้ม บนลำตัวมีตุ่มขนาดใหญ่คล้ายคางคก บนหลังมีจุดสีดำ ท้องมีลายเประ: ขามีลายพาดสีเข้ม ปลายนิ้วแผ่แบนมีสีส้ม ตีนหน้ามีพังพืดยาว 1/3 ของความยาวนิ้ว ส่วนตีนหลังพังพืดมีความยาวประมาณ 2/3 ของความยาวนิ้ว

มักพบบริเวณน้ำขังในโพรงบนต้นไม้สูงประมาณ 5-6 เมตร หรืออาจพบบริเวณพุ่มไม้เตี้ยๆ หลังฝนตกหนัก

มีรายงานการพบที่จังหวัดนราธิวาส ยะลา ปัตตานีและนครศรีธรรมราช

Family **Microhylidae**

วงศ์ อึ่งอ่าง

ลักษณะที่สำคัญของสมาชิกในวงศ์นี้คือ หัวเล็ก สั้น ตัวค่อนข้างกลม ๓ แพนปิดหูถูกซ่อนไว้ใต้ผิวหนัง ขาสั้น ขนาดลำตัวมีตั้งแต่ขนาดเล็กไปจนถึงขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่ผิวหนังตามลำตัวเรียบหรืออาจมีตุ่มเล็กน้อยในบางสกุล ปลายนิ้วตีนแหลมหรืออาจแผ่ออกคล้ายพัด

ในป่าฮาลา-บาลา พบ 9 ชนิด ได้แก่ อึ่งอ่างใต้ อึ่งอ่างบ้าน อึ่งแม่หนาว อึ่งบอร์เนียว อึ่งลายเสือ อึ่งน้ำเต้า อึ่งหลังขีด อึ่งท้องแดง และอึ่งข้างดำ

อึ่งอ่างบ้าน

Kaloula pulchra Gray, 1831

Painted Bullfrog, Banded Bullfrog, Asian Painted Frog

ความยาวลำตัวประมาณ 60-70 มิลลิเมตร หัวสั้นและทู่ ลำตัวใหญ่และค่อนข้างกลม ลำตัวสีน้ำตาลอ่อนถึงน้ำตาลเข้ม บนหัวมีแถบพาดสีน้ำตาลอ่อนหรือสีครีม ต่อลงมายังด้านข้างของลำตัว ปลายนิ้วตีนหน้าแพ้มันเล็กน้อย ขามีลายพาดสีเข้ม ใต้คางมีสีเทา ท้องมีลายประสีด่างอมม่วง

พบได้ทุกภาคของประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ที่ถูกกรบกรวน

อึ่งอ่างใต้, อึ่งอ่างมลายู

Kaloula baleata (Müller in Van Oort and Müller, 1833)

Brown Bullfrog, Smooth-ngered Narrow-mouthed Frog

ความยาวลำตัวประมาณ 60-65 มิลลิเมตร หัวสั้นและทู่ มีลำตัวขนาดใหญ่ สีดำหรือสีน้ำตาลเข้ม ปลายนิ้วตีนหน้าขยายออกเป็นแผ่นใหญ่ โคนขาหลังมีจุดสีเหลืองสด หรือสีส้มข้างละ 1 จุด ก้องสีน้ำตาลเข้มหรืออาจเป็นสีน้ำตาลอ่อน และมีจุดสีขาวเล็กๆ พบได้บนโพรงน้ำขังบนต้นไม้ ในป่าที่มีการรบกวนน้อยในภาคใต้และภาคตะวันตก

อึ่งท้องแดง

Phrynella pulchra Boulenger, 1887

Red-bellied Frog

ความยาวลำตัวประมาณ 40-45 มิลลิเมตร หัวเล็ก ค่อนข้างแหลม ตัวมีขนาดใหญ่
มากเมื่อเทียบกับหัว ลำตัวสีดำ เทา น้ำตาล หรือเขียว หลังมีแต้มสีเข้มสมมาตร
บางแต้มมีขอบสีชมพู ใต้คอมีสีดำ ออกท้องและใต้ขามีสีแดงสด บนตัวและขามีตุ่มกระจายทั่ว
ปลายนิ้วแบน ตีนหน้าไม่มีพังพืดระหว่างนิ้ว ส่วนตีนหลังมีพังพืดยาวเกือบเท่า
ความยาวนิ้ว

มักพบใกล้แหล่งน้ำขังในป่าดิบชื้น

พบเฉพาะพื้นที่ป่าในจังหวัดนราธิวาส

อึ่งหลังขีด

Micryletta inornata (Taylor, 1962)

Inornate Chorus Frog

ความยาวลำตัวประมาณ 20-25 มิลลิเมตร หัวเล็ก ค่อนข้างมน ลำตัวค่อนข้างแบน ๑. แผ่นหูอยู่ใต้ผิวหนัง มีสันต่อมนูนเหนือแผ่นหู ขาค้นสั้น ปลายนิ้วตีนเพื่อออกเล็กน้อย ความยาวของขาหลังเมื่อพับแบบกับลำตัว พบว่าความยาวของข้อตีนจะอยู่ในระดับเดียวกับตา นิ้วตีนหลังไม่มีพังพืด ลำตัวสีน้ำตาลเข้ม น้ำตาลแดงหรือเทา มีจุดยาวเรียงเป็นแถวหรืออาจต่อกันเป็นขีด ปลายน้ำตาสีอ่อนหรือสีส้มอิฐและมีจุดหรือขีดสีเข้มเรียงเป็นเส้นยาว คางและขอบปากล่างมีจุดสีครีม อกและใต้ท้องมีลายจุด

มักพบบริเวณแนวชายป่า แต่จะพบมากในช่วงหลังฝนตก มักได้ยินเสียงร้องระงมเนื่องจากมีพฤติกรรมจับคู่ผสมพันธุ์หลังฝนตก เสียงร้องคล้ายเสียงแมลง พบได้ทุกภาคของประเทศไทย

อึ่งแม่หนาว

Microhyla berdmorei (Blyth, 1856)

Berdmore's Chorus Frog, Berdmore's Narrow-mouthed Frog

ความยาวลำตัวประมาณ 32-38 มิลลิเมตร หัวเล็ก ค่อนข้างแหลม ลำตัวด้านหลังมีสีเทาหรือสีน้ำตาลเทา มีลายสีเข้มรูปร่างคล้ายน้ำเต้า ตรงกลางหลัง คางมีสีเทา ก้องสีขาวอมเหลือง ข้างตัวและบนขามีจุดสีดำ ตัวฟูใต้คางและส่วนบนของหน้าอกมีสีเข้มจนถึงดำ บนขาทั้งสี่มีลายพาดสีเข้ม เหนือช่องเปิดกันมีปื้นสีดำรูป V ระหว่างนิ้วตีนหลังมีพังพืดเพิ่มความยาวของนิ้ว

มักพบบริเวณชายป่า และบริเวณรอบแอ่งน้ำขัง
พบได้ทุกภาคของประเทศไทย

อึ้งบอร์เนียว

Microhyla mantheyi (Das, Yaakob and Sukumaran, 2007)

Bornean Chorus Frog, Borneo Narrow-mouthed Frog

มีขนาดลำตัวประมาณ 20-24 มิลลิเมตร หัวเล็กค่อนข้างแหลม ด้านหลังมีสีน้ำตาลเทาหรือสีน้ำตาลแดง บนหลังมีปื้นสีดำซึ่งขยายกว้างระหว่างตาแล้วเป็นรอยคอดขยายกว้างบริเวณไหล่แล้วจึงคอดและขยายกว้างขึ้นในตำแหน่งตะโพก ข้างลำตัวมีเส้นสีดำพาดเฉียงจากบริเวณเหนือขาหน้าลงไปตามข้างลำตัว ช่องเปิดกันมีสีดำ ก้องสีขาว พังพืดระหว่างนิ้วตีน ยาวประมาณ 2/3 ถึง 3/4 ของความยาวนิ้ว

มักพบบริเวณพื้นที่ป่าที่มีไม้ปกคลุม ส่วนในช่วงฤดูฝนสามารถพบได้ทั่วพื้นที่ โดยเฉพาะบริเวณใกล้แหล่งน้ำขัง

พบเฉพาะในป่าที่จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดสุราษฎร์ธานี

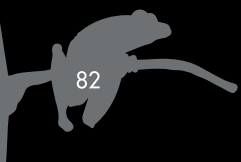
อังกาบเลอะ:

Microhyla butleri Boulenger, 1900

Noisy Chorus Frog, Painted Chorus Frog, Butler's Narrow-mouthed Frog

ขนาดลำตัวประมาณ 22-26 มิลลิเมตร หัวเล็กค่อนข้างกลม ผิวหนังมีลักษณะเป็นตุ่ม ลำตัวด้านหลังเป็นสีเทาหรือสีน้ำตาลเทาหรือน้ำตาลแดง ปลายสุดของหัวเป็นสีจางและมีแถบสีครีมจากท้ายตาไปยังต้นขาหน้า บนหลังมีลายสีเข้มรูปร่างคล้ายน้ำเต้า แต่มีขอบสีขาวหรือแดง ข้างตัวมีสีจางและมีจุดสีแดงกระจายทั่ว บริเวณคางในตัวผู้จะมีจุดประสีเทาเข้มแต่ละมีสีจางจนเกือบขาวในตัวเมีย ด้านหลังมีพังพืดยาวประมาณ 1/3 ของความยาวนิ้ว

มักได้ยินเสียงร้องระงม ผสมพันธุ์และวางไข่ในแอ่งน้ำขังหลังฝนตก พบได้ทั่วทุกภาคของประเทศไทย

อึ่งน้ำเต้า

Microhyla fissipes Boulenger, 1884

Ornamented Pygmy Frog, Ornate Narrow-mouthed Frog

ขนาดลำตัวประมาณ 20-25 มิลลิเมตร หัวเล็ก ค่อนข้างแหลม ลำตัวด้านบนมีสีน้ำตาลเทาหรือสีน้ำตาลเหลืองหรือสีน้ำตาลแดง มีลายคล้ายน้ำเต้ากลางหลัง ขอบนอกของลายจะมีสีเข้มกว่าด้านใน ข้างหัวและรอยต่อระหว่างหลังกับข้างตัวจะมีแถบสีดำ ก้องสีขาวอมเหลือง บริเวณคางและอกตอนต้นของตัวผู้มีสีดำ ด้านบนของขาทั้งสี่มีแถบสีเข้มพาดขวาง

มักพบบริเวณป่าที่ปิดโล่งใกล้แอ่งน้ำ และจะพบมากในช่วงหลังฝนตก พบได้ทุกภาคของประเทศไทย

อึ่งข้างดำ

Microhyla heymonsi Vogt, 1911

Dark-sided Chorus Frog, Heymon's Narrow-mouthed Frog

ขนาดลำตัวประมาณ 20-22 มิลลิเมตร หัวเล็ก คออ่อนขี้ขาวแลม ลำตัวแบน บนลำตัวมีสีน้ำตาลเทาหรือน้ำตาลแดง อาจมีเส้นพาดสีเข้มบนหลังหนึ่งเส้นหรือหลายเส้น บางตัวอาจมีลายคล้ายน้ำเต้าบนหลัง ข้างปลายหัวจนถึงขาหนีบมีสีดำ ท้องสีขาวอมเหลือง ตัวผู้มีคาง หน้าอกเป็นสีดำ บนขาสี่ข้างมีแถบสีเข้มพาด ช่องเปิดกันมีสีดำ

พบมากในช่วงหลังฝนตก มักได้ยินเสียงร้องระงม อึ่งชนิดนี้ผสมพันธุ์ และวางไข่ ในแอ่งน้ำขังหลังฝนตก

พบได้ทุกภาคในประเทศไทย

Family Ichthyophiidae

วงศ์ เขียดงู

ลักษณะที่สำคัญของสมาชิกในวงศ์นี้
คือ หัวทู่ ลำตัวยาว เป็นปล้องๆ มีร่องวง
รอบลำตัว ไม่มีขา หางแหลม สั้น ตาเล็ก
อยู่ใต้ผิวหนัง พันยาวโค้งติดอยู่บนกระดูก
ขากรรไกร เพดานปากและฐานจมูก ปอดข้าง
ซ้ายลดรูป ระหว่างตากับจมูกมีหนวดซึ่งใช้รับ
กลิ่น ตัวผู้มีอวัยวะเป็นแท่ง เรียกว่า Phallosome
ตัวอ่อนอาศัยอยู่ในน้ำ มีช่องเหงือกแต่ไม่มี
เหงือกภายนอก หางค่อนข้างแบนและมีลักษณะ
คล้ายหางปลา

ในป่าฮาลา-บาลา พบได้ 2 ชนิด ได้แก่
เขียดงูทุกชัย และเขียดงูดำ

เขียดดงกุเบ๋ย

Ichthyophis supachaii Taylor, 1960

Supachai's Caecilian, Hillstream Caecilian

ความยาวลำตัวประมาณ 268-324 มิลลิเมตร หัวเล็กและงู กลางกายทอयी จุดเล็ก ๆ สีครีม ตามีขนาดเล็ก รอบตาและหนดมีสีครีม มุมปากมีจุดสีครีม 1 จุด ข้างคอ 1 จุด มีพื้นที่ขากรรไกรด้านล่างเรียงเป็นแถว 2 แถว แต่ละแถวมีฟันจำนวน 18 ซี่ ลำตัวสีม่วงอมน้ำตาล มีปล้องรอบลำตัวจำนวน 322 ปล้อง แต่ละปล้องจะมีเกล็ดขนาดเล็กอยู่ใต้ผิวหนัง ถัดจากร่องบนบริเวณคอร่องที่ 3 มีแถบสีเหลืองพาดไปตามด้านข้างของลำตัว ท้องมีแถบสีเทาอมน้ำเงินและมีจุดสีเหลืองจำนวนมากหรืออาจปรากฏบนหลังเล็กน้อย ปลายหางสีขาว

พบบนพื้นดิน ใต้ใบไม้หรือใต้ขอนไม้ในป่าที่ค่อนข้างชื้น พบในที่โล่งขณะฝนตก พบได้ในภาคใต้ของประเทศไทย

เขียดดงดำ

Caudacaecilia larutensis Taylor, 1960

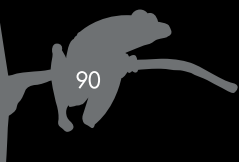
Larut Hill Caecilian

ความยาวลำตัวประมาณ 267-307 มิลลิเมตร หัวเล็กและงุ้ม ตา หนอง รูจมูก มีจุดสีครีม ขากรรไกรล่างมีฟันเพียงแถวเดียว ลำตัวสีม่วงแดงอมดำ มีปล้องรอบลำตัว 298-310 ปล้อง ด้านท้องสีจางกว่าด้านบนเล็กน้อย กับมีจุดสีครีม ช่องเปิดทวารมีลักษณะรีตามยาว

พบอาศัยอยู่ตามขอนไม้พุ่ม บริเวณลำธารทอง และเขตนงเยาว์ของคลองไธสงมาถึงในประเทศไทยมีรายงานจากจังหวัดยะลาเท่านั้น

เอกสารอ้างอิง :

- ธัญญา จั่นอาจ. 2539. การสำรวจเบื้องต้นสำหรับสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานในป่า
บาลา จ.นราธิวาส. วารสารสัตว์ป่าเมืองไทย, ปีที่ 2, ฉบับที่ 1 ธันวาคม 2535, หน้า
73-85
- ธัญญา จั่นอาจ. 2546. คู่มือสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในเมืองไทย. ด้านสุกฤทธาการพิมพ์. กรุงเทพฯ
ยอดชาย ช่วยเงิน และจันทรฤทธิ์ ช่วยเงิน. 2555. บัญชีรายชื่อสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกใน
ประเทศไทย. วารสารสัตว์ป่าเมืองไทย, ปีที่ 19, ฉบับที่ 1 ธันวาคม 2555, หน้า
163-211
- ศิริพร ทองอารีย์, ธัญญา จั่นอาจ, ยอดชาย ช่วยเงิน และอังสนา มอกรัพย์. ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์.
สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก ในป่า อาลา-บาลา. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช
- Berry, P. Y. 1975. The amphibian fauna of Peninsular Malaysia. Tropical press. Kuala
Lumpur. P 130
- Chuaynkern, Y., C. Inthara, P. Duengkae and S. Thong-aree. 2008. On the identity of
Rana baramica Boettger, 1901 from Southern Thailand. Journal of Wildlife
in Thailand 15(1):29-36.
- Das, I., N.S. Yaakob & J. Sukumaran. 2007. A new species of *Microhyla* (Anura: Micro
hylidae) from the Malay Peninsula. Hamadryad 32, 304-314.
- Frost, D.R., T. Grant, J. Faivovich, R.H. Bain, A. Haas, C.F.B. Haddad, R.O. de S, A.
Channing, M. Wilkinson, S.C. Donnellan, C.J. Raxworthy, J.A. Campbell, B.L.
Blotto, P.E. Moler, R.C. Drewes, R.A. Nussbaum, J.D. Lynch, D.M. Green & W.C.
Wheeler. 2006. The amphibian tree of life. Bulletin of the American Museum
of Natural History 297: 1-370.
- Inger, R. F. and R. B. Stuebing. 1997. A field guide to the frog of Borneo. Natural History
Publications (Borneo) Sdn. Bhd. Sabah. p197
- Inger, R. F., B. L. Stuart and D. T. Iskandar. 2009. Systematic of a widespread Southeast
Asian frog *Rana chalconota* *Rana chalconota* (Amphibia: Anura: Ranidae).
Zoological Journal of the Linnaen Society 155: 123-147.

- Matsui, M. 2006. Three new species of *Leptolalax* from Thailand (Amphibia, Anura, Megophryidae). *Zoological Science* 22: 821-830.
- McLeod, D. S. and N. Ahmad. 2007. A new species of *Theloderma* (Anura: Rhacophoridae) from southern Thailand and peninsular Malaysia. *Russian Journal of Herpetology* 14: 65-72.
- Nabhitabhata, J., T. Chan-ard and Y. Chuaynkern. 2004. Checklist of Amphibians and Reptiles in Thailand. Ofce of Environmental Policy and Planning, Bangkok. 152 p.
- Nabhitabhata J. and T. Chan-ard. 2005. Thailand Red Data : Mammals, Reptiles and Amphibians. Ofce of Natural Resources and Environmental Policy and Planning, Bangkok, Thailand. 234 p.
- Onn, C. K. and L. L. Grismer. 2010. Re-assessment of the Reinwardt's gliding frog, *Rhacophorus reinwardtii* (Schlegel, 1840) (Anura: Rhacophoridae) in Southern Thailand and Peninsular Malaysia and its re-description as a new species. *Zootaxa* 2505: 40-50.
- Taylor, E. H. 1962. The amphibian fauna of Thailand. University of Kansas Science Bulletin 43:265-599.
- Thong-aree, S., T. Chan-ard, M. Cota & S. Makchai. 2011. The amphibian fauna of Bala forest reported from southernmost Thailand in 2011. *The Thailand Natural History Museum Journal* 5(2): 99-106.

ตารางที่ 1 บัญชีรายเรือสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าฮาลา-บาลา

ที่	ชนิดพันธุ์				สถานภาพ Thailand Red Data	หมายเหตุ
	ชื่อไทย	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์			
1	ฮังกรายลายจุด	Spotted Litter Frog		<i>Leptobrachium hendricksoni</i> Taylor, 1962	LC	
2	ฮังกรายบาทา	Bala Litter Frog, Lonely Litter Frog		<i>Leptolalax solus</i> Matsui, 2006	LC	
3	ฮังกรายหลากหลาย	Variable Litter Frog		<i>Leptolalax heteropus</i> (Boulenger, 1900)	LC	
4	ฮังกรายหัวแหลม	Long-nosed Horned Frog, Malayan Horned Frog		<i>Megophrys nasuta</i> (Schlegel, 1858)	NT	
5	ฮังกรายหัวแบน	Perak Horned Frog		<i>Xenophrys aceras</i> (Boulenger, 1903)	NT	
6	ฮังกรายมายาว	Long-legged Horned Frog		<i>Xenophrys longipes</i> (Boulenger, 1886)	NT	
7	คางคกหัวเขี้ยว	Malayan Stream Toad		<i>Ansonia malayana</i> Inger, 1960	LC	
8	จิ้งหรีด, กบน้ำ, กบ	Asianic Giant Toad, Malayan River Toad		<i>Phrynoidis asperum</i> (Gravenhorst, 1829)	LC	
9	คางคกบ้าน	Asian Common Toad, Black-speckled Toad		<i>Duttaphrynus melanostictus</i> (Schneider, 1799)	LC	
10	คางคกแคระมลายู	Malayan Dwarf Toad		<i>Ingerophrynus divergens</i> (Peters, 1871)	LC	
11	คางคกหัวราบ	Flat-headed Toad, Large-eared Toad		<i>Ingerophrynus macratis</i> (Boulenger, 1887)	LC	
12	คางคกมายาว	Long-legged Slender Toad		<i>Leptophryne barbanica</i> (Tschudi, 1838)	LC	
13	คางคกตุ๊ปู้	Hose's Tree Toad, Malayan Brown Toad		<i>Pedostibes hosii</i> (Boulenger, 1892)	LC	
14	กบหนอง	Paddy Frog, Ricefield Frog		<i>Fejervarya limncharis</i> (Gravenhorst, 1829)	DD	
15	กบนา	Rugosed Frog, East Asian Bullfrog		<i>Hoplobatrachus rugulosus</i> Dubois, 1992	LC	
16	กบกำสรว	Tasam Frog		<i>Ingerana</i> sp.	NT	

ที่	เบ็ดตัวนี้			สถานภาพ Thailand Red Data	หมายเหตุ
	ชื่อไทย	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์		
17	นกทูต, เขียดเสือ	Blyth's River Frog, Giant Asian River Frog	<i>Limnonectes blythii</i> (Boulenger, 1920)	NT	
18	นกทูตมลายู	Peat Swamp Frog, Malesian Frog	<i>Limnonectes malesianus</i> (Kiew, 1984)	NT	
19	นกบ้ำฟ	Hasche's Frog, Hill-forest Frog, Pek Frog, Stoliczka's Frog	<i>Limnonectes hascheanus</i> (Stoliczka, 1870)	DD	
20	นกข่อยบางปูน, กบมัน	Kuhl's Stream Frog, Kuhl's Fanged Frog, Big-headed Mountain Frog	<i>Limnonectes kuhlii</i> (Tschudi, 1838)	NT	
21	นกเขียดตมพัน	Rivulet Frog, Broad-headed Frog, Corrugated Frog	<i>Limnonectes laticeps</i> (Boulenger, 1882)	LC	
22	กบเรด, กบจอมมลายู	Rhinoceros Frog	<i>Limnonectes (Bourretia) plicatellus</i> (Stoliczka, 1873)	LC	
23	เขียดส้ม	Spotted Puddle Frog, Yellow-bellied Puddle Frog	<i>Ocidozyga laevis</i> (Günther, 1858)	LC	
24	กบลายหินเมื่อโต	Larut Hill Cascade Frog	<i>Anolaps larutensis</i> (Boulenger, 1899)	LC	
25	กบเขียดพืด, กบหัวดำ	Hose's Rock Frog, Poisonous Rock Frog	<i>Odorrana hosii</i> (Boulenger, 1891)	LC	
26	เขียดดำ, กบขี้	Green Paddy Frog, Golden-lined Frog	<i>Hylarana erythraea</i> (Schlegel, 1837)	LC	
27	นกเขียดดำ	Long-toed Frog, Stripe-backed Frog	<i>Hylarana macradactyla</i> Günther, 1858	LC	
28	กบตัวเล็ก	Masked Frog, Masked Rough-sided Frog	<i>Hylarana laterimaculata</i> (Barbour and Noble, 1916)	LC	
29	กบตัวใหญ่, กบน้ำ	Rough-sided Frog, Glandular Frog	<i>Hylarana glandulosa</i> (Boulenger, 1882)	LC	
30	นกเขียดงู	Spotted Stream Frog, Yellow-spotted Frog	<i>Hylarana signata</i> (Günther, 1872)	NT	
31	นกเขียดงูมลายู	Mountain Range Frog	<i>Hylarana banjarana</i> (Jeong and Lim, 2003)	DD	

ที่	ชนิดพันธุ์				สถานภาพ Thailand Red Data	หมายเหตุ
	ชื่อไทย	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์			
46	ปากฉัตรแดง, ปากแดง ลายเสือ	Harlequin Flying Frog, Panther Flying Frog	<i>Rhacophorus pardalis</i> Gunther, 1858		NT	
47	ปากปาก	Common Tree Frog, White-tipped Tree Frog	<i>Polypedates leucomystax</i> (Gravenhorst, 1829)		LC	
48	ปากตุ๊กตา	Dark-eared Tree Frog, Masked Tree Frog	<i>Polypedates macratis</i> (Boulenger, 1891)		LC	
49	ปากฉัตรนวล	Thorny Warted Treefrog	<i>Theloderma horridum</i> (Boulenger, 1903)		VU	
50	ปากฉัตรปากฉัตรเขียว	Smooth-skinned Warted Treefrog	<i>Theloderma lycin</i> McLeod and Ahmad, 2007			
51	ช้างช้างใต้, ช้างช้างนวล	Brown Bullfrog, Smooth-ngered Narrow-mouthed Frog	<i>Kaloula baleata</i> (Müller in Van Oort and Müller, 1833)		LC	
52	ช้างช้างปาก	Painted Bullfrog, Banded Bullfrog, Asian Painted Frog	<i>Kaloula pulchra</i> Gray, 1831		LC	
53	ช้างปากแดง	Berdmore's Chorus Frog, Berdmore's Narrow-mouthed Frog	<i>Microhyla berdmorei</i> (Blyth, 1856)		LC	
54	ช้างออร์บิเยอ	Bornean Chorus Frog, Borneo Narrow-mouthed Frog	<i>Microhyla mantheyi</i> Das, Yackab and Sukumaran, 2007		DD	
55	ช้างลายเสือ	Noisy Chorus Frog, Painted Chorus Frog, Butler's Narrow-mouthed Frog	<i>Microhyla butleri</i> Boulenger, 1900		LC	
56	ช้างปากดำ	Ornamented Pygmy Frog, Ornate Narrow-mouthed Frog, Ornate Chorus Frog	<i>Microhyla fissipes</i> Boulenger, 1884		LC	
57	ช้างหัวงู	Inornate Chorus Frog	<i>Micryletta inornata lineata</i> (Taylor, 1962)		LC	
58	ช้างหัวงูแดง	Red-bellied Frog	<i>Phrynella pulchra</i> Boulenger, 1887		DD	

กั	ชนิดพันธุ์			สถานภาพ Thailand Red Data	หมายเหตุ
	ชื่อไทย	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์		
59	อึ่งข้างดำ	Dark-sided Chorus Frog, Heymon's Frog, Heymon's Narrow-mouthed Frog	<i>Micrhylla heymonsi</i> Vogt, 1911	LC	
60	เขียดภูเขาเขียว	Supachai's Caecilian, Hillstream Caecilian	<i>Ichthyophis supachaii</i> Taylor, 1960	DD	
61	เขียดดำ, เขียดภูเขา	Larut Hill Caecilian	<i>Caudacoeclia larutensis</i> (Taylor, 1960)	DD	
หมายเหตุ					
TRD : Thailand Red Data ชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคามของไทย					
EX : Extinct สูญพันธุ์		VU : Vulnerable ปีนเข่นใกล้สูญพันธุ์			
EW : Extinct in the Wild สูญพันธุ์ในธรรมชาติ		NT : Near Threatened ใกล้ถูกคุกคาม			
CR : Critically Endangered ใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่ง		LC : Least Concern กลุ่มที่เป็นกังวลน้อยที่สุด			
EN : Endangered ใกล้สูญพันธุ์		DD : data Decient สถานภาพข้อมูลไม่เพียงพอ			

กรมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

A detailed photograph of a tree frog, specifically a Rhacophorus nigropalmatus, perched on a tree branch. The frog's body is a vibrant green with a bumpy, granular texture. Its most striking feature is its large, circular eyes with a yellowish-brown iris and a dark, horizontal pupil. The frog's limbs are also green, but its underbelly and the inner surfaces of its legs show a contrasting orange-brown color. The frog is clinging to a thick, dark brown tree branch that is covered in patches of green moss. The background is a solid, deep black, which makes the frog's colors stand out prominently.

ปาตียวตีนดำ

Rhacophorus nigropalmatus Boulenger, 1895

จัดทำโดย

สถานีวิจัยสัตว์ป่าพรุ-ป่าฮาลาบาลา
กลุ่มงานวิจัยสัตว์ป่า
สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช

ที่ปรึกษา

บุษบง ภาณุจนสาธา
สีฟ้า ละออง

ผู้เขียน

สุนทร การพันธ์
วาทินี จุกอง
ปิยะวัฒน์ สุขบางนพ
ลิขิต ไหวพรหม
ภูริโชติ โชติพันธุ์

คณะสำรวจ

กมล หลงหวั่ง
บาฮารูเด็น เต:
สมชัย อาแว
ซาวาวิ เจ๊ะสอเปี
อาลีเยห์ ยูนี
วิศรุตน์ ฐิธรนพิพัฒน์
มุฮัมหมัดโนรี บือราเฮง
อับดุลกอบี เจ๊ะนิ
อัศวิน อับดุลรอหม
ชาเลม ชาลี:

สุวิทย์ สุวรรณพงศ์
มะฮารีฟ จอเต:
ลิขิต ไหวพรหม
ทรงวิทย์ ดีสีใส
สุชิน กรัพย์คง
อับดุลเลาะห์ ซาเมาะ
ภูริต แซ่ก่ง

ภาพถ่าย

สถานีวิจัยสัตว์ป่าพรุ-ป่าฮาลาบาลา
วาทินี จุกอง
ยอดชาย ช่วยเงิน
สัณษีย์ เมฆฉาย
เจริญชัย โตไธสง
โดม ประทุมทอง
ลลิตา ศรีอ่อน
กนกศักดิ์ จงศิริ
ภูริโชติ โชติพันธุ์

ออกแบบรูปเล่ม

มนต์ราษ อินทรศิริ
สุริดา ธรรมโพธิกุล

พิสูจน์อักษร

ปานัน จันทร์หอม

พิมพ์ครั้งที่ 1 : กันยายน 2556

ปาดตีนแดง, ปาดแดงลายเสือ
Rhacophorus pardalis Gunther, 1858

ปาดเขียวตัวแดง

Rhacophorus prominanus Smith, 1924

